

Xojon-lə San Juan kjoə xi tsakó-lə Jesucristo

Kjoə xi kijtseè kō 'én xi kii'nchré San Juan

¹ Jñà kjoə koi xi kitjoé-lə Jesucristo nga Nainá kitsjaà-lə mé-ne nga kokò-lə xítə chī'nda-lə jñà kjoə xi ta nítóón okoma. Jesucristo kisikasén àkjale-lə nga tsakó-lə kjoə koi Juan xi chī'nda-lə ma. ² Kō jè Juan týchja kixi-né [k'e nga kiskiù] ngats'iì kjoə xi kijtseè kō xi kii'nchré koni s'ín nga jè Jesucristo kiiçhja kixi-lə jñà 'én xi kitsjaà-lə Nainá.

³ Mé tà ndaà-lə jè xítə xi bíxkejìln xojon koa jñà xi 'nchré 'én-lə Nainá xi tjít'aà xojon jè, jñá kjoə xi sa kítasòn; tikoáá mé ta ndaà-lə jè xítə xi síkitasòn koni tsò xojon jè, nga jè náchrjein, jyeé nchrobá machrañà.

*Kó tsò Juan nga síhixat'aà nga itoò naxandá-lə
Cristo xi títsajna ján i'nde Asia*

⁴ 'An xi 'mì-na Juan, tisíhixat'aà-nò, jñò xi naxandá-lə Cristo maà xi itoò i'nde titsajnaà ján nanguí Asia. Jè kàtatsjá-nò kjondaà kō kjoə'nchán jè Nainá xi tíjna, jè xi tsibljna kō jè xi kjoíí ijngoo k'a-ne; k'oq tís'ín kàtatsjá-nò kjondaà kō kjoə'nchán jñà iníma xi itoò ma-ne xi títsajna nguixkon jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma; ⁵ kō jè Jesucristo k'oq tís'ín kàtatsjá-nò kjondaà kō kjoə'nchán. Jè Cristo, jè xi ngui 'én kixi tsjá, xi ki'ndí tjòn xi jaáya-lə it'aà ts'e kjoə biyyaà kō jè xi otíxoma-lə jñà xítə sko-lə xi tjín i it'aà nanguí.

Cristo matsjakeè-ná nga kisìtsjeè jé-ná it'aà ts'e jní-lá xi tsibíxteèn. ⁶ Cristo k'oqá s'ín kisìkítṣajna-ná nga xítq ítjòn komáá kó no'miì komáá nga jñá sixá-lá Nainá xi Na'èn-lá ma Jesucristo. Jeya kàtìjna; jè kàtatíxoma kjit'aà, nítq mé nàchrjein-ne, nítq mé nó-ne. K'oqas'ín kàtama.

⁷ ¡Chítsejèn-lá! Jè Cristo jyeé kjomeé f'iì nga tìnchrobájìùn ifi. Ngats'iì xítq, xkoón skoe-ne. Jñà xítq xi kisik'en Cristo tíkoáá skoe-ne. Ngats'iì xítq naxàndá xi tjín i it'aà nangui skindáyakeè-né nga 'on komá-lá it'aà ts'e. Jon, k'oqá s'ín komá.

⁸ “An-ná xi tíjná ítjoàn skanda tàts'en-lá kjoá kó nga skanda fehet'aà-ne; 'an-ná xi tíjnaa, xi tsibi-jnáa, kó xi kjoii ljngoo k'a; tajngoo-ná xi tse nga'ñó tjín-na', tsò Na'èn-ná xi Nainá.

Kjoá xi tsakó-lá Nainá Juan it'aà ts'e Cristo

⁹ 'An-ná xi mì-ná Juan, xi 'ndsè xan-nò it'aà ts'e Cristo. Nga yaá titsajnakoqá Cristo ngásòn titsanìkjiaán kjo'in, kó ngásòn ya nokjoà-ná ñánda tíhotíxoma Nainá kó ngásòn tichíkjoakó-ná ngats'iì kjoá. 'An nga 'én-lá Nainá tìchjaya kó tìbenojmí kixi-lá xítq it'aà ts'e Cristo, k'oqá komà-ne ján kinìkasén-na ya nangui jiùn-ndá ñánda 'mì Patmos.

¹⁰ Jngoò nàchrjein-lá Nainá, 'an, nga ya tíjnakoqá Iníma Tsjeè-lá, ya ijton índsiàn ki'nchre jngoò-lá 'én xi 'ñó kíichjá koni jngoò chrjo xi 'ñó jane, ¹¹ kitsò-na:

—'An-ná xi tíjná ítjoàn kó xi fehet'aà-ne. Chjoí jngoò xojon, tit'eíì kjoá xi tì'yí; ikjoàn tíkasén-lá naxàndá-ná xi itoò j'nde títsajna ján nangui Asia, jñà naxàndá xi 'mì Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia kó Laodicea.

¹² K'ẽé kisikátjifaya nga mejèn-na skoeè yá xítá xi tíchjá-na; kíjtseè itoò candelero xi nguì kíchá oro xi ma tiya asiti. ¹³ Yá jngóò osen-lá ñánda jncha candelero xi itoò ma-ne sínjaiùn xi ɔkji koni kji ki'ndí-lá xítá. Jngóò nikje kinakjá xi ndojò kji. Bijchó skanda itjòn ndsóko. Tíkjá jngóò na'ñó payó yá isòn inímá-lá xi nguì oro. ¹⁴ Tsja sko, k'oqá kjoàn koni kjoàn tsja chroba-lá orrè, koni kjoàn 'nchán kjoàn. Xkon, k'oqá s'ín tsejèn koni tsà tití ni'ín. ¹⁵ Ndsóko k'oqá kjoàn koni kíchá sinè xi 'ñó ndaà ote k'e nga jye sijiùn ni'ín. Jè jtá-lá, k'oqá s'ín na'yá-lá koni ñánda 'ñó je nandá tibixòjen-tjòn. ¹⁶ Jè tsja kixi, itoò ni'ñó tjíya. Jè tso'ba jngóò kíchá ndojò bitjo xi 'ñó yijò kji ingajò ngobà. Isén-lá k'oqá kji koni kji ts'oí k'e nga 'ñó matsjè ndobá, 'ñó ote kji.

¹⁷ K'e nga kíjtseè, kiskaàngua ingui ndsóko koni jngóò mik'en. Ikjоàn jè tsakájnasòn-na tsja kixi, kitsò-na:

—Kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná xi tìjná ítjoàn kó xi fehet'aà-ne, ¹⁸ kó tìjnákon-ná. Tsakátjna k'en-ná tànga i'ndeí tìjnákon-ná nítá mé náchrjein, nítá mé nó-ne. 'An tjíya ndsaa ibj ts'e kjoabiyaà yá i'nde-lá mik'en. [Tjí'ndeé-na nga skíx'aa kó kichjoà nga siikjaáya-lá.] ¹⁹ Chjí jñá kjoà xi jye kà'yi kó kjoà xi tíma náchrjein i'ndeí kó kjoà xi kóma nga kóma iskan. ²⁰ Kií tsò-ne jè kjoà'ma xi kà'yi ts'e ni'ñó xi itoò ma-ne xi tjíya ndsaa kixi kó xi itoò candelero xi nguì kíchá oro. Jñá ni'ñó xi itoò ma, jñá àkjale-lá náxàndá-ná xi itoò i'nde títsajna; kó jñá candelero xi itoò ma-ne, jñá-né xi náxàndá-ná xi itoò i'nde títsajna.

2

Kjoa xi kisinè-lə naxandá-lə Cristo ján Éfeso

¹ 'Chjí jngoo-lə xojon jè àkjale-lə naxandá-nə xi tijna ján Éfeso: "Kií tsò jè xi itoò ni'ñō tjíya tsja kixi, jè xi tsóhojiñ osen-lə jñà candelero xi itoò ma-ne xi ngui kichaq oro, tsò-né: ² Tibe-ná xá-nò, 'ñō titsanixá kō nga mikiì bijta-nò. Tikoqá tibe-ná nga mì ti kii chikjoakó-nò jñà xita xi ch'o s'in. Tikoqá tibe-ná nga jyeé kichit'aà jñà xita xi tsò-lə yijo-lə nga Cristo tsibixáya-lə, tanga mitsà kixi kjoa. Jyeé ki'yaà nga xita ndiso-né. ³ Kjít'aà náchrjein 'ñō tse kjo'in titsanikjioón, kō 'ñō titsanixá xi kjoa ts'an. Mikiì bijta-nò. ⁴ Tanga tjín jngoo-nò kjoa xi ch'o tjín xi mikiì sasén-na nga mì ti k'oqá s'in tjín-nò kjojtòcha koni nga sa ítjòn. ⁵ Jñò, tijkitsjeèn kó ki'nè nga sa ítjòn k'e nga kj'eè jé bixojñò. Tikájno jé-nò. Íngoò k'a Nainá tanguít'aà-là. K'oqá s'in t'een koni ki'nè nga sa ítjòn. Tsà majin-nò, 'an kjián nga tsjaà-nò kjo'in kō kjoqáxìn-nò ni'in candelero-nò ya j'nde ñanda síjna. ⁶ Tanga tjín kjoa xi ndaà titsa'nè nga majticha kjoa xi s'in jñà xita nicolaítas. 'An, tikoqá majtike-ná. ⁷ Ndaà tjiná'yaà koni tsò Inima Tsjee-lə Nainá nga tichja-lə naxandá-nə. Jñà xi siikkjne, 'aán tsjaà-lə nga skine jñà toò-lə jè yá xi síkijnakon-ná xi síjna ya j'nde-lə Nainá ñanda 'ñó ndaà choòn."

Kjoa xi kisinè-lə naxandá-lə Cristo ján Esmirna

⁸ 'Chjí jngoo-lə xojon jè àkjale-lə naxandá-nə xi tijna ján Esmirna: "Kií tsò jè xi tsibijna ítjòn kō xi fehet'aà-ne, jè xi k'en kō jaaya-lə, tsò-né: ⁹ 'An be-ná xá-nò kō kjo'in xi titsanikjioón kō nga xita

ima 'mì-nò (t_{ang}a it'aà ts'e Nainá, x_{ita} nch_{in}ná-nó jñò). Be-ná nga ch'oó chjajno-nò jñà x_{ita} xi tsò nga x_{ita} judío-né t_{ang}a mìtsà kixi kjo_{aq} nga x_{ita} judío. Jñà x_{ita} koi, yaá chja-ne ya ni'ya ñánda maxkóya x_{ita}-la x_{ita} nejí. ¹⁰ Kì tsakjoòn-jèn jè kjo'in xi sikjioón, jè x_{ita} nejí skinìs'en-nò ndayá mé-ne nga skót'aà-nò kjo_{aq} xi mokjeiín-nò; te náchrjein s'e-nò kjo'in. 'Ñó t'e-là takòn kóni skanda k'e nga kiyá. Ko 'aán tsjaà-nò jè kjoabinachon xi mìkiù fehet'aà koni jngoó corona. ¹¹ Ndaà t_{in}á'yaà koni tsò Iníma Tsjeeè-là Nainá nga tichja-là naxandá-na. Jñà xi siikijne, nimé kjo_{aq} xi komat'in it'aà ts'e kjoabiyaà xi ma-ne jò k'a."

Kjo_{aq} xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Pérgamo

¹² 'Chjí jngoo-là xojon jè àkjale-là naxandá-na xi tijna ján Pérgamo: "Kií tsò jè xi t_{in}-là kichq ndojo xi yijò kji nga ingajò ngobà, tsò-né: ¹³ 'An tibe-ná xá-nò, tibe-ná nga yaá titsajnaà ñánda tihotíxoma x_{ita} nejí. T_{ang}a be-ná nga kixi titsajnaà; mìkiù níjchàajioòn it'aà ts'an. Tiko_{aq} be-ná nga mìkiù bì'ma koni s'ín mokjeiín-nò it'aà ts'an, na's'ín k'e nga k'en Antipas, x_{ita} xi kixi bénomí xi it'aà ts'an; nga yaá k'en ijíln naxandá-nò ya ñánda síxá x_{ita} nejí. ¹⁴ T_{ang}a t_{in} i'nga kjo_{aq} xi mìkiù sasén-na nga ch'o titsa'nè, nga yaá titsajnajiíln-nò x_{ita} xi mokjeiín-là koni s'ín tsakjoya Balaam kjòtseé nga chinchá'a Balac nga mejèn-là kohótsji jé jñà x_{ita} Israel nga kàtakine tsojmì xi xkósòn kisinchaàt'aà-là; tiko_{aq} kàtas'ín kjoachijngui. ¹⁵ Tiko_{aq}á titsajnajiíln i'nga-nò x_{ita} xi mokjeiín-là koni s'ín okóya jñá x_{ita} nicolaítas. Jñà x_{ita} koi, 'an majtike-ná. ¹⁶ K'oá ma-ne t_{ik}ájno jé-nò, kì ti jé binchaàtsji-nò. Tsà mì

k'oq s'een, nitoón kjián nga skaqàn-koqa xita koi. Jè sikjeén kichaq ndojò xi bitjo-ne ndsoba. ¹⁷ Ndaà tìná'yaà koni tsò Iníma Tsjeè-lä Nainá nga tichja-lä naxandá-nä. Jñà xi siikjne, 'qán tsjaà-lä tsojmì xi skiné xi 'mì maná xi 'an tjíma-na; tikoq tsjaà jngóo-lä ndí ndajó jtobá xi chroba kji; yaá tjít'aà 'ín xítse xi mì yá beèxkon; tà jè skoexkon xi tjoé-lä."

Kjoa xi kisinè-la naxandá-la Cristo ján Tiatira

¹⁸ 'Chjí jngóo-lä xojon jè àkjale-lä naxandá-nä xi tíjna ján Tiatira: "Kií tsò jè Ki'ndí-lä Nainá xi kokjoàn xkon koni ni'ín, ko jñà ndsoko, k'oqá kjoàn koni kichaq sinè xi 'mì bronce xi 'ñó ndaà kjòchrja'i: ¹⁹ 'An, be-ná xá-nò ko kjoatjòcha-nò, ko kós'ín nga mokjeiín-nò koq kós'ín titsanixá nga tichíkjoako-nò xá xi titsaq'nè. Be-ná nga jè nachrjein i'ndeí ìsaá ndaà titsanixá mì k'oq-ne koni nga sa ítjòn. ²⁰ Tanga tjín i'nga kjoq xi mikiù sasén-na nga ch'o titsaq'nè, nga biil'nde-lä jè chjoón Jezabel xi tsò-lä yijo-lä nga ma-lä bénjomíya mé kjoq xi iskan koma nga konachan ko okóya-lä xita chi'nda-na mé-ne nga kjoachijngui kàtas'ín-ne tikoq kàtakine tsojmì xi xkósòn sinchát'aà-lä. ²¹ 'Aán titsja ìsa-lä nachrjein nga kàtasíkájno jé-lä nga mì ti jé kohótsji-ne, tanga majin-lä tsjeiìn takòn kjoachijngui xi s'ín. ²² Tanga 'qán tsja-lä ch'in nga 'ñó tse kjo'in siikjéiín ko jñà xita xi ngásòn s'ín kjoachijngui, tsà majin-lä nga siikjájno jé-lä nga mì ti jé kohótsji-ne. ²³ Jñà xita xi ya fit'aà-lä, jngóo k'aá sìk'en. Ko ngats'ii xita naxandá-la Cristo skoë-né nga 'an-ná xi be kó tsò kjohitsjeèn-lä ko iníma-lä jñà xita. Jñò, nga jngóo ijngóo, k'oqá s'ín tsja-nò kjo'in koni tjín kjoq xi titsaq'nè. ²⁴ Tanga

jñò kō xítā xi i'nga xi títsajna Tiatira xi mìkiì kota'yà kjohítsjeèn xi mìkiì ndaà tjín, tikoá k'ejè kìì beè jè xi tsò-lä jñà xítā koi kjoatjí'ma-lä xítā neií. Jñò, k'oqá xan-nò mìtsà tì mé kjoá sijé-ìsa-nò.

²⁵ Tånga jñò, koni s'ín tjín jè kjohítsjeèn ndaà xi titsa'nè, k'oqá s'ín t'een skanda k'ejè nga 'an kjoiaa ijngoo k'a. ²⁶ Jñà xi sìkjijne-lä kjoá ts'e jé tikoá sìkkitasòn xá-nä koni s'ín mejèn-nä skanda k'ejè nga kjoehet'aà nachrjein, 'aán tsjaà-lä xá nga jñà kotìxoma-lä ngats'iì naxandá xi tjín isò'nde. ²⁷ Jñà xítā xi kotìxoma, nguì kqó kichä kotìxoma-ne. K'oqá s'ín sìjkooaya koni tjjí ni'nde. ²⁸ Jè kjotìxoma jè, tijé-ne xi kitsjaà-na Na'èn-nä. 'An tikoá tsjaà-lä jè ni'ño tse xi bitjokàtji k'ejè nga tajñöya. ²⁹ Ndaà tiná'yaà koni tsò Inimà Tsjeè-lä Nainá nga tichja-lä naxandá-nä.”

3

Kjoá xi kisinè-la naxandá-lä Cristo ján Sardis

¹ 'Chí jingo-lä xojon jè àkjale-lä naxandá-nä xi tjina ján Sardis: “Kií tsò jè xi itoò inimà-lä Nainá tjín-lä, kō itoò ma ni'ño-lä: 'An be-ná kjoá xi titsa'nè; k'oqá s'ín 'ya-nò nga titsajnakon-nó tånga xi nguì kixi kjoá, titsajnak'en-nó. ² Tikjaáya-lä yijo-nò, tjiì-lä nga'ño kjoá xi jye mejèn tichija. 'An, k'ejè kìì be tsà ndaà titsa'nè nga nguixkon Nainá.

³ Tíkítsjeèn kjohítsjeèn xi kitjoé-nò kō xi jye ndaà kina'yà; k'oqás'ín tìkitasòn. Tíkájno jé-nò, kì tì jé binchaàtsji-nò. Tsà mìkiì sìkindaa yijo-nò k'oqá s'ín kjoikjaá-nò koni s'ín xítā chijé k'ejè nga mìkiì titsajnandaà mé hora-ne nga kjoíi. ⁴ Tånga tjín chiba-nò xítā ya Sardis xi k'ejè mé jé ótsji, yaá taña

kinchimako-na nga chroba kjoà̄n nikje xi kókjá nga k'oqá s'ín ok'ìn-lä. ⁵ Jñà xítä xi siìkijne-lä kjoä ts'e já, nikje chrobaá kjoán xi kókjá; mìkiù siìchàaya 'ín-lä ya_ít'aà xojon ts'e kjoäbinachon. Ko_ k'oqá xán nga nguixkòn Nainá xi Na'_én-na ma ko_ nguixkòn àkjale-lä nga xítä ts'än-ná. ⁶ Ndaà tìiná'yaà koni tsò Iníma Tsjeè-lä Nainá nga tichja-lä naxandá-na.”

Kjoä xi kisinè-la naxandá-la Cristo ján Filadelfia

⁷ 'Chjí jngoo-lä xojon jè àkjale-lä naxandá-na xi týna ján Filadelfia: “K'oqá tsò jè xi ngui xítä tsjeè ko_ xi ngui jè sobà xi xítä kixi, jè xi tjín-lä ibi-lä xitaxá ítjòn xi ki'mì David, jè xi ma-lä kíx'a xòhotjoä-lä ngajmiì ko_ njingoò-isa xi tjí'nde-lä nga kììchjoàjto; ko_ k'e nga jè kììchjoàjto, njingoò-isa xi tjí'nde-lä nga skíx'ajto: ⁸ 'An be yije-ná xá-nò; chítsejèn-lä, kisikjna osen jngoo-nò xotjoä xi tìx'a, xi njingoò tjí'nde-lä nga kììchjoàjto. Nga nás'ín tà chiba nga'ñó tjín-nò tånga titsanìkitasòn-nó koni tsò 'én-na; mìkiù bitsajna'ma _ít'aà ts'än. ⁹ Tjín jngoo jtín xítä xi ya_ chja-ne ya_ ni'ya ñanda maxkóya xítä-lä xítä neíj; xítä ndiso-né nga tsò nga xítä judío, tånga mìtsà kixi kjoä. Xítä koi, 'aán kichjà-lä nga kàtjanchrobá mé-ne nga kincha-xkó'nhit'aà-nò; k'oqá s'ín skoe-ne nga 'an, 'ñó matsjake-nò. ¹⁰ Koií kjoä-lä nga titsanìkitasòn koni tsò 'én xi kitsjaà-nò nga kìchlikjoäko_ kjit'aà-nò nítä mé kjoä-ne, k'oqá ma-ne, 'aán kósiko-nò jè nachrjein xi jye nchrobá machrañà nga s'e-lä kjo'in nga títsa _isò'nde k'e nga chít'aà yije xítä xi i_ tit'sajna _it'aà nangui. ¹¹ Kjoii nítóón ijngoò k'a. Ndaà tìkinda ngats'iì kjondaà xi tjín-nò koni s'ín mok-jeiín-nò mé-ne nga mì yá xi kjoä'a'an-nò xi jñò jye

kinìkijne. ¹² Jñà xi siìkijne-lä ngats'iì kjoaq ch'o xi tjín isò'nde, 'qán tsja jngoo-lä j'nde ñánda kítsajna nga kijit'aà nàchrjein k'oqá ngaya-lä koni jngoo chrjó xi kosìngui'ñó-lä ya ni'ya tsjeè-lä Nainá nga skijjnoa 'ín-lä xi Nainá xan-lä ko 'ín-lä naxandá-lä Nainá, xi Jerusalén xitse 'mì xi kjinchrobà-ne ngajmiì ñánda tijna Nainá, tikoaq skijjnoa 'ín xitsé xi ts'an. ¹³ Ndaà tjiná'yaà koni tsò Inimà Tsjeè-lä Nainá nga tichja-lä naxandá-na.”

Kjoaq xi kisinè-lä naxandá-lä Cristo ján Laodicea

¹⁴ 'Chjí jngoo-lä xojon jè àkjale-lä naxandá-na xi tijna ján Laodicea: “Kíi tsò jè xi síjngoo yije 'én-lä Nainá, jè xi nguì 'én kixi tsjá, jè xi nguì jè sobà kjoakixi, jè xi tsibíts'iä ngats'iì xi tsibíndaà Nainá. K'oqá tsò: ¹⁵ 'An, be-ná mé kjoaq xi titsaq'nè; mìtsà 'nchán titsajnaà njì mìtsà tsjè titsajnaà nga mìtsà kondra titsajnakó-ná kó mìtsà ndaà onguít'aà-ná. Ndaà-lä tjín tsà nguì ndaà onguít'aà-ná kó tsà majin tsà nguì kondra titsajnakó-ná. ¹⁶ Tånga jñò, nga isò-nò, mìtsà 'nchán titsajnaà njì mìtsà tsjè titsajnaà, k'oqá ma-ne nga ndsoba skihisò-na. ¹⁷ Jñò k'oqá bixón: Xita nchiná-nájen; ndaà titsajna-jen; njimé chijat'aà-najen. Tånga mìkiì 'ya nga 'iín titsajnaà; njimé xi tjín-nò; xita imaq-nó; mìkiì tsejèn-nò; laká titsjoò. ¹⁸ 'An, k'oqá xan-nò, 'qán tindát'aà-ná ton oro xi ni'ín kjòtsjeè-ne mé-ne nga xita nchiná kóma-nò. Tikoaq 'qán tindát'aà-ná nikje tsjeè xi chroba kjoàn mé-ne nga mì kosobà-nò nga tit'sajna laká yijo-nò. Tikoaq tìnguioò xkiì colirio jñà xkoòn mé-ne nga ndaà kotsejèn-nò. ¹⁹ Ngats'iì xita xi 'an matsjake, otikoq-ná tikoaq tsjaà-lä kjo'in. Mochjeén-né nga tjiì-lä nga'ñó yijo-nò; tikájno

jé-nò, kì tì jé binchaàtsji-nò. ²⁰ 'An, yaá tìjnajtoa xotjoä ni'ya nga tìchjà; tsà tjín i'nga xi kji'nchré-na, koä tsà skíx'a xotjoä ni'ya-lä, komaá kjoähas'en nga kókjen-koäa, tìkoä jè, kókjen-kö-na. ²¹ Jñà xi sìjkijne tsjaà'nde-lä nga ya kítsajnat'aà-na ñánda tìjna íxile ts'e kjomítixoma-nä koni s'ín 'an jye kisikijne nga yaá tìjnä'taà-lä Na'ën-nä ñánda tìjna íxile ts'e kjomítixoma-lä. ²² Ndaà tìná'yaà koni tsò Inimä Tsjeè-lä Nainá nga tìchja-lä naxandá-na."

4

Kós'in yaxkón Nainá ján ngajmiì

¹ Xi jye komà iskan, kiskoötsejèn ján i'ngaá; kítseè ngajmiì nga tìx'á jngòò xotjoä ko jè jtä xi ki'nchrè itjòn-lä xi koä tsò koni chrjo trompeta, kitsò-na:

—Nchrobá mijìn ijndé; kokoò-lè kjoä xi koma k'e nga jye komà yiye kjoä xi tíma j'ndei.

² Tà nitoón j'ìì kanè ijngoò k'a-na jè nga'ñó-lä Inimä Tsjeè-lä Nainá; kítseè jngoaà íxile xi tìjna ngajmiì ñánda tísatíxoma. Jé íxile jè, tìjna jngòò xi ya tìjnasòn. ³ Jè xi tìjnasòn íxile nga tíhotíxoma, k'oäá kji ote tsejèn koni kji ndajo chjí xi 'mì jaspe, o koni kji ndajo chjí xi 'mì cornalina. Ya indii-lä íxile síjnandiì jngòò-lä ijñë xi okji ote tsejèn koni kji ndajo chjí xi 'mì esmeralda. ⁴ Tiyäá-ne nga jngòò itjandiì-lä ñánda tìjna xi tìjnasòn íxile nga tíhotíxoma, kaàn ñijòn íxile 'ncha ìsa ñánda tísatíxoma, tìkoä kaàn ñijòn xítä jchíngä títsajnasòn xi ngui chroba kjoän nikje xi kikjá; saà corona kichä oro tji'a sko. ⁵ Ya ñánda tìjna xi tìjnasòn íxile nga tíhotíxoma, bitjo ni'ín ch'on, ko ts'iin ch'on, tìkoä na'yà-lä jtä xi

chja; itoò ni'ín xi sítiseèn titì ya nguixkòn íxile; jñà ni'ín, jñà inimà tsjeè-là Nainá xi itoò ma-ne.⁶ Ya nguixkòn jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, kjijna jngooò ndáchikon xi koni kji chitsín kji xi 'ñó ote.

Ya it'aà íxile kò ya indiì-là, ñijòn ma xi títsajnakon; kóhókjí ijton íts'in kò ya indso'bà, xki xi ján tjít'aà xkon.⁷ Jè xi tíjna ítjòn jñà xi títsajnakon, k'oqá kji koni kjoàn xa. Xi ma-ne jò, koni kji nchraja kíndí kji. Xi ma-ne jàñ, isén-là xitaá tjín-là. Xi ma-ne ñijòn, k'oqá kji koni kji ja xi tsó'bajiùn isén.⁸ Jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon nga jngooò ijngooò, joòn jngaa tjín-là. 'Ñó kjín ma-ne xkon xi tjín nga jngooò itjandiì-là kò iya-là. Mikiì sítkáya kò náchrjein kò nítjen nga tsò:

Tsjeè-né, tsjeè-né, tsjeè-né jè Na'èn-ná xi Nainá,
xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-là,
jè xi tsibijna, jè xi tíjna kò jè xi kjoí ijngooò k'a-ne.

⁹ Jñà xi títsajnakon nchitsjá-là kjoajeya, nchitsjá-là kjondaà, kò nchibeèxkón jè xi tíjnasòn íxile jè xi tíjnakon nítà kjé-ne. K'e k'oqá nchis'ín,¹⁰ jñá xitaá jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne bincha-xkó'nchiniat'aà-là jè xi tíjnasòn íxile tikoá beèxkón-né jè xi tíjnakon nítà mé náchrjein-ne. Síkatsjoò corona-là ya nguixkòn jè xi tíjnasòn íxile nga tsò:

¹¹ Na'èn, ok'ín-lè nga ji tjoé-lè kjoajeya, nga jchaxkón-lè,
nga tsiji yije-né nga'ñó xi tjín,
nga ji tsibindiì ngats'iì tsojmì xi tjín,
nga k'oqá s'ín kjomejèn-lè nga tjín yije tsojmì
kò nga kisindaà kóhotjín xi tjín.

5

Xojon xi maxkóya kō jē Orrè

¹ 'An, kijtseè jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, kjinaya tsja kixi jngooò xojon xi kjixkóya xi kitjei-jno iya-la kō ngatsejèn-la kō itoò k'a tjí'ñó ñanda jncha-la sello nga jngooò ijngooò k'a. ² Kijtseè jngoaà àkjale xi tse nga'ñó tjín-la, xi 'ñó kiichja nga kitsò:

—Yá xi ok'in-la nga skix'a jè xojon koaq komà-la kjoqáxìn jñà sello xi jncha-la.

³ Tænga niyá kisakò xi komà-la nga kiskix'a jè xojon, ni mikiì ma kotsejèn-la nga kot'aà kó tsò 'én xi tjít'aà; njngooò kisakò jáñ ngajmiì, njngooò kisakò it'aà nangui, koaq njngooò kisakò ingui nangui. ⁴ 'An, 'ñó kiskindàya nga ko ndáxkoààn k'e nga kijtseè nga njngooò kjötsji xi ok'in-la nga kiskix'a jè xojon nga ma kot'aà kó tsò 'én xi tjít'aà. ⁵ Jñà xita jchíngä xi kaàñ ñijòn ma-ne, jngooò xi kitsò-na:

—Kì chihindáya-jèn. Tíjna xi 'mì: Xa-la xita naxàndá Judá, xi tikoä 'mì: Tje-la xitaxá ítjòn David, nga jè xi jye kisikijne-la kondra-la. Jè xi ok'in-la nga skijndaya jè xojon koaq komà kjoqáxìn sello-la xi itoò ma-ne.

⁶ K'eeé kijtseè jngooò Orrè nga síjna ya jngooò osen-la ñanda tíjna xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, kō ñanda títsajna jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon, kō ñanda títsajna xita jchíngä xi kaàñ ñijòn ma-ne. Jè Orrè, k'oqá kji koni tsà jye k'en; itoò ma nchrajá-la tikoä itoò ma xkon; jñà xkon, jñà inima-la Nainá xi itoò ma-ne xi kinikasén nga tíjtsa isó'nde. ⁷ Jè Orrè, kiskoé jè xojon xi kjinaya tsja kixi jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma. ⁸ Jè Orrè, k'e nga jye kiskoé xojon jè, jñà xi ñijòn ma-ne

xi títsajnakon kó jñà xítá jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne chincha-xkó'ñchi-ñiat'aà-lá nga nguixkon Orrè. Ngats'iì saà ní'ñó arpaá 'ya kó chitsín xi ngui oro xi tjýa chrjongó-lá nainá. Jè chrjongó-lá nainá jñà xi kjoä bítsi'ba-lá jñà xítá-lá Nainá. ⁹ Kiseè jngoò sò xítse xi tsò:

Ok'ín-lè nga ngaji chjoí jè xojon, chjaàxìn sello-lá nga ji kinik'en-lè, nga kó jní-lè tsibichjítjì xítá xi ya itjokàjiin-ne ngats'iì tje-la xítá xi tjín isò'nde, ngats'iì 'én xi tjín isò'nde, ngats'iì naxandá xi tjín, kó ngats'iì nangui xi tjín isò'nde mé-ne nga ya kichjá-ne it'aà ts'ë Nainá. ¹⁰ Kó xítaxá ítjòn ki'nì kó no'miì ki'nì nga ma siìkitasòn-lá Nainá, koä jñà kótixoma i it'aà nangui.

¹¹ K'ë nga kiskoötsejèn, ki'nchrè jtä-lá jñà àkjale xi kjiùn jchán millón ma-ne xi nchiseè ya indiì-lá ñánda tjna xi tíjnasòn íxile nga tihotíxoma kó ya ñánda títsajna jñà xi títsajnakon kó jñà xítá jchínga. ¹² Ñó jchán nchichjá nga tsò:

Jè Orrè xi kinik'en, ok'ín-lá nga jchäzkón nga ts'ë yije-né nga'ñó xi tjín, kó kjoä nchiná kó kjoä chjine, kó jè tsjá nga'ñó, ndaà kàtayaxkón, jeya kàtìjna kó 'nga kàtìjna.

¹³ Ngats'iì xi xó kisindaà-ne xi tjín ngajmiì, xi tjín i it'aà nangui kó ya ingui nangui, kó xi tjín ijìùn ndáchikon, ki'nchrè-lá nga tsò:

Jè xi tíjnasòn íxile kó Orrè, 'nga kàtìtsajna; kàtayaxkón, jeya kàtìtsajna,

kàtas'e-laq nga'ñó nitq mé nachrjein-ne.

¹⁴ Jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon, kitsò:
—¡K'oas'ín kàtama!

Jñà xitq jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne chincha-xkó'nchi-ñiat'aà-laq nga jeya kisikíjna jè xi tíjnakon nitq mé nachrjein-ne.

6

Sello xi itoò ma-ne

¹ K'ee kijtseè jè Orrè nga jaàxìn ítjòn jngoò sello. Ikjoàñ ki'nchrè jngoò-laq jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon nga kìlchja. Koaqá kitsò koni ma ch'on nga one, kitsò:

—Nchroboí.

² Kiskoòtsejèn, k'ee kijtseè jngoò kohòyo xi chroba kji; jè xi tíjnakjá-laq kohòyo, kjinaya tsja jngoò arco xi mochjeén k'e nga tjín kjojchán; ikjoàñ kitjoé jngoò-laq corona xi si'a sko xitq k'e nga síkjíjne; kìi nga jye kisikíjne mé-ne nga sìjkíjne ìsa-ne.

³ Jè Orrè, k'e nga jaàxìn sello xi ma-ne jò, ki'nchrè-laq jè xi ma-ne jò xi títsajnakon nga kitsò:

—¡Nchroboí!

⁴ Ko ijngoò kohòyo itjo xi inì kji; jè xi tíjnakjá-laq, kitjoé jngoò-laq kichaq ndojò xi 'ñó je kji, tikoaq kitjoé-laq nga'ñó nga kàtjaàxìn kjoaq'nchán xi tjín it'aà nangui mé-ne nga kàtasík'en-ne xíkjín jñà xitq.

⁵ Jè Orrè, k'e nga jaàxìn sello xi ma-ne jàñ, ki'nchrè-laq jè xi ma-ne jàñ xi títsajnakon nga kitsò:

—¡Nchroboí!

K'e nga kiskoòtsejèn, kijtseè ijngoò kohòyo xi jmà kji; jè xi tíjnakjá-laq kohòyo, jngoò libra tjíya tsja jè xi machibaya-ne tsojmì. ⁶ Ki'nchrè jngoò-laq jta ya

jingoò osen-lə jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon nga kitsò:

—Nga jingoò nisoò trigo, jingoò nachrjein chjí-lə chj'nda tjín-ne. Ko nga jàn nisoò cebada, tikoáá jingoò nachrjein chjí-lə chj'nda tjín-ne. Kì tà nikits'ón-jen jè asiti ko vino.

⁷ Jè Orrè, k'ę nga jaàxin sello xi ma-ne ñijòn, ki'nchrè jtə-lə jè xi ma-ne ñijòn xi títsajnakon nga kitsò:

—Nchroboí!

⁸ Kiskoòtsejèn, kijtseè jngoaà kohòyo xi sinè kji. Jè xi tijnakjá-lə, Kjoabiyaà 'mì 'ín-lə; ijngooò tjingui-lə xi I'nde ts'e Mik'en 'mì. Kitjoé-lə kjotíxoma nga ngats'iì xitə xi tjín jsò'nde, xi ñijòn xita, jingoò kiyá xi kjoə ts'e kjojchán, kjoə ts'e kjinchrá, kjoə ts'e ch'in ko kjoə ts'e cho ts'en xi tjín ijùn ijñá sìjk'en.

⁹ Jè Orrè, k'ę nga jaàxin sello xi ma-ne 'òn, 'an kijtseè ya ingui ímixa tsjee-lə Nainá títsajna jñà xita xi kinik'en nga koií kjoə-lə 'én-lə Nainá, tikoə koií kjoə-lə nga kixi kitsjaà 'én-lə Nainá. ¹⁰'Ñó nchichjá nga tsò:

—Na'èn xi ji sabà tìhotìxomai, ji xi nguì tsjeè tijni ko nguì kjomixi, skanda mé nachrjein kíndaajiìn-lə nga k'oì-lə kjo'in jñà xitə xi tjín ján jsò'nde, jñà xi kisik'en-najen.

¹¹ K'ęé kits'iì-lə nikje xi chroba kjoàn, ki'mì-lə nga kàtasíkjáya chiba nachrjein ìsa skanda k'ę nga kojngooò jñà xi 'ndse joó it'aà ts'e Cristo xi tikoə ngásòn xá-lə Nainá kiyájiìn-ne.

¹² Jè Orrè, k'ę nga jaàxin sello xi ma-ne joòn, kiskoòtsejèn nga j'iì jngooò ch'ón xi 'ñó ts'a. Jè ts'oí, jmà kji komà koni nikje jmà, ko jè sá, inì kji komà

koni jní. ¹³ Jñà ni'ñó xi tjín ngajmiì, chixòt'aà nangui koni ma jñà toò iko xkoén nga bixòngui k'e nga 'ñó 'ba tjo. ¹⁴ Jè ngajmiì, k'oáá s'ín kichijá koni jngóo xojon xi ma maxkóya; ngats'iì jñà nindoò kó nangui jiùn-ndá xi tjín jjiùn ndáchikon, jahatjìya-lá ya j'nde ñánda títsajna. ¹⁵ Jñà xítaxá ítjòn xi tjín isò'nde, kó xítá xi 'ñó ndaà yaxkon-lá, kó xítá nchiná, kó xítá sko-lá soldado, kó xítá xi tse nga'ñó tjín-lá, kó xítá chi'nda, kó xítá xi títsajnandejí nga mìtsà nei tjín-lá, yaá tsibitsajna'ma ñánda tjín nguijo kó naxi xi tjín-lá nindoò. ¹⁶ Kitsò-lá jñà nindoò kó jñà naxi:

—Tíkatsjònè-nájen yijo-nò, tijtsa'ma-nájen mé-ne nga mìkiì skoë-najen jè xi títnasòn íxile nga tíhotíxoma kó tikoá kitsajna'ma-lajen kjoajti-lá kó kjo'in xi tsjá jè Orrè. ¹⁷ Nga jye ijchò nachrjein-lá Nainá kó Orrè nga kó kjoajti-lá, 'ñó tse kjo'in tsjá. ¿Yá xi komá kichikjoako-lá?

7

Jñà ch'inda-la Nainá xi tjít'aà chiba-la

¹ Xi jye komà iskan kjoá koi, 'an kíjtseè ñijòn àkjale xi jncha kixi nga ñijòn chrjangui-lá isò'nde xi nchibíchjoàhikon-lá tjo mé-ne nga mì ti kii k'oá-ne ya isòn isò'nde kó isòn ndáchikon, tikoá njingoò yá siùnýá-lá. ² Tikoá kíjtseè ijngoaà àkjale xi tincrobá-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oí xi 'ya jngóo kichá ts'e Nainá xi tijnakon xi ma sit'aà chiba-la xítá. 'Ñó kiichjá-lá jñà àkjale xi ñijòn ma-ne xi jye kitjoé-lá nga'ñó nga tsjá ch'in-lá isò'nde kó ndáchikon. ³ Kitsò-lá:

—Kì tà chjà ch'in 'bì-lá isò'nde kó ndáchikon kó yá, skanda k'ë-né nga jye sit'aà chibä-lä ya tjen-lä jñà xi chï'nda-lä Nainá.

⁴ Ki'nchrè-lä kótjín ma-ne jñà xítä xi kisit'aà chibä-lä, jngooò sïndö kó ichán ñijòn jmiì ma-ne, ngats'ìì tje-lä xítä Israel. ⁵ Jñà ngats'ìì tje-lä xítä koi xi kisit'aà chibä-lä: jñà tje-lä Judá, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Rubén, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Gad, tejò jmiì ma-ne. ⁶ Jñà tje-lä Aser, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Neftalí, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Manasés, tejò jmiì ma-ne. ⁷ Jñà tje-lä Simeón, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Leví, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Isacar, tejò jmiì ma-ne. ⁸ Jñà tje-lä Zabulón, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä José, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-lä Benjamín, tejò jmiì ma-ne.

Xítä xi kjín jchán ma-ne xi chroba kjoàn nikje xi íkjá

⁹ Xi jye komà, k'ë nga kiskoòtsejèn, kjín jchán xítä kítseè; niyá xi maxkeya-lä. Yaá títsajna xítä xi ya inchrobàjiùn-ne ngats'ìì nangui xi tjín isò'nde, kó ngats'ìì tje-lä xítä xi tjín isò'nde, kó títsajna xítä xi chjä ngats'ìì 'én xi tjín, kó xítä xi ya nchrobá-ne ngats'ìì naxàndá xi tjín. Jñà xítä koi, 'ncha kixi-né nga nguixkön xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma tikoä nga nguixkön jè Orrè. Saà nikje chrobaá íkjá kó saà xkajén kjiya tsja. ¹⁰ Ngats'ìì xítä koi, 'ñó jchán nchichjä nga tsò:

Jè Na'èn-ná xi Nainá xi tíjnasòn íxile ñánda nga tíhotíxoma
kó jè Orrè,
tsachrjekàjiùn-ná kjo'in.

11 Ngats'iì jñà àkjale 'ncha kixi-né ya indii-lä
 ñánda tijna xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma kó ya
 ñánda títsajna jñà xítä jchíngá xi kaàn ñijòn ma-ne,
 kó jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon. Chincha-
 xkó'ncchi-ñiat'aà-lä skanda it'aà nangui nga kijt-
 seèxkón Nainá. ¹² Kitsò:

K'oqá s'ín kàtama.

Nainá 'ñó tjín-lä kjoä machikon-t'in, kó kjoä jeya,
 kó kjoä chjine,

tjín-lä kjondaà, 'ñó 'nga tijna, tse nga'ñó tjín-lä,
 kó tjín-lä kjotíxoma.

K'oqas'ín kàtama skanda nítä mé nàchrjein-ne.

¹³ K'ëé kiichjä jngoò-na jñà xítä jchíngá, kitsò:
 —Jñà xítä xi chroba kjoàn nikje xi íkjá, ¿yá
xítä-ne, ñánda kòf'iì-ne?

¹⁴ 'An, kixan-lä:

—Ngajií tíjiìn-lè na'èn.

Jè kitsò-na:

—Jñà xítä koi xi tsatojiìn kjo'in jè nàchrjein k'ë
 nga 'ñó tse kjo'in kis'e. Kisitsjeè nikje-lä nga kó
 jní-lä Orrè-lä Nainá kisichroba-ne. ¹⁵ Koií kjoä-lä
 nga ya títsajna-ne nguixkon jè xi tíjnasòn íxile
 nga tíhotíxoma kó nàchrjein kó nitjen sis'in-lä
 ya ingo-lä. Jè xi tíjnasòn íxile yaá kíjnajiìn osen
 kijt'aà-lä nga siìkindä. ¹⁶ Mì ti kiì kjinchrá
 siìkjeiìn-ne kó mì ti kiì koxíndá-lä. Ko mì ti kiì
 kokà-ne yijo-lä jè ndobá-lä ts'oí k'ë nga 'ñó matsjè.
¹⁷ Nga jè Orrè xi tijna jngoò osen-lä ñánda tijna xi
 tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, jè siìkindä koni s'ín
 makindä orrè; jè kjoïkó ñánda tibitjo nandá xi
 tijnakon. Nainá siìxìjno yije ndáxkon jñà xítä koi.

8

Xi ma-ne itoò sello

¹ Jè Orrè, k'ë nga jaàxìn jè sello xi ma-ne itoò, osen-la hora jñá kis'e ján ngajmiì. ² Ikjoàn kijtseè jñà àkjale xi itoò ma-ne xi 'ncha kixi nguixkon Nainá, jngòò chrjo trompeta kits'iì-lä nga jngòò ijngoò. ³ K'eeé j'ìì ijngoò àkjale xi 'ya jngòò kichä xi nguì oro jè xi tjíya chrjongó-lä Nainá. Tsasíjna kixi ya it'aà ímixa tsjeè-lä Nainá, ikjoàn tse chrjongó-lä Nainá kits'iì-lä mé-ne nga ya kisijngoòko-ne jè kjoä bítsi'ba-lä jñà xítä-lä Nainá. Yaá tsaká ya isòn ímixa tsjeè xi nguì oro xi tíjna ya nguixkon jè xi tíjnasòn íxile ñanda tíhotíxoma. ⁴ Jè ni'ndi-lä chrjongó-lä nainá kó kjoä bítsi'ba-lä xítä-lä Nainá tsijin-né ya tsja jè àkjale ya nguixkon Nainá. ⁵ Jè àkjale kiskoé jè kichä xi tiya chrjongó-lä Nainá, chinchá-ìsa xá'í xi titísòn ya it'aà ímixa tsjeè-lä Nainá. Ikjoàn kisikatjen-sòn isò'nde; 'ñó kits'iìn ch'on, kina'yä-lä jta, ki'ya-lä ni'ín ch'on, kó ts'a ch'ón.

Jñà chrjo trompeta

⁶ Jñà àkjale xi itoò ma-ne kó itoò chrjo trompeta tjíma'ya tsibítsajnandaà nga siìkjindáya.

⁷ Jè àkjale xi síjna ítjòn kisikjindáya chrjo-lä. Ikjoàn ts'a jtsí ndajo kó ni'ín xi tsjájiìn jní; ján kisikasén it'aà nangui. Jè xi ma-ne jàñ-ya-lä isò'nde, jngòoya kitì; k'oä ti tjín kitì jñà yá; kitì yiye xka xkoén.

⁸ Jè xi ma-ne jò àkjale kisikjindáya chrjo-lä. Ko jngòò xi okji koni jngòò nindoò xi je kji xi titì, yaá kinìkatjen-jiìn ndáchikon. Nga jàñ-ya-lä ndáchikon, jngòoya, jní komà. ⁹ Jñà cho xi tjín-ngui ndáchikon,

jngóoya k'en xi ma-ne jàñ-ya chø. K'oqá tís'ín komà jñà chitso, jngóoya chixoña xi ma-ne jàñ-ya chitso.

¹⁰ Jè xi ma-ne jàñ àkjale kisíkjindáya chrjo-la. Jngóò ni'ñó xi 'ñó je kji xi titjnga, kiskaàngui-ne ngajmiì. Jè ni'ñó jè, jngóoya xajngá nandá kiskaàjìn xi ma-ne jàñ-ya xajngá nandá kó ya ñánda titjo nandá. ¹¹ Jè 'ín-la ni'ñó jè, xká tsja 'mì. Kó jè nandá, jngóoya kjòtsja, jè xi ma-ne jàñ-ya nandá. Kjín jchán xítá k'en nga kjòtsja nandá.

¹² Jè xi ma-ne ñijòn àkjale kisíkjindáya chrjo-la. Ikjoàn jngóoya kitsl'on jè ts'oí xi ma-ne jàñ-ya yijo-la; kó k'oqá tís'ín komà jè sá kó ni'ñó. Ikjoàn kòjñò jngóoya jè ts'oí kó sá kó ni'ñó. Koá jngóoya kòjñò jè næchrjein xi jàñ-ya tjín-ne; kó k'oqá tís'ín komà k'e nga nitjen; mì tì kiù kjöhiseèn-ne.

¹³ K'e nga kiskoótsejèn, ki'nchrè jngóò-la ja xi kitoòtjen ján ijílin isén. 'Ñó kiùchjá nga kitsò:

—Imá xó-ne, imá xó-ne, imá xó-ne jñà xítá xi tjín ján isò'nde, taxkí 'oón komat'in k'e nga skindàya chrjo-la jñà àkjale xi nguì jàñ chija-ìsa.

9

Chrjo trompeta xi ma-ne 'òn

¹ Jè xi ma-ne 'òn àkjale kisíkjindáya chrjo-la; 'an kijtseeè jngoaà ni'ñó xi kiskaàngui-ne ngajmiì skanda it'aà nangui. Ikjoàn kjòngatsja jè ibí ts'e nitjan. ² Kiskix'a jè nitjan. K'oqá s'ín itjo ni'ndí koni tsà ts'e ngajá xi 'ñó iì kjoàn. Jè ni'ndí xi itjo, kisijñò jè ts'oí kó ijílin isén. ³ Jè ni'ndí, yaá itjojiùn chø langosta xi tsangasòn isò'nde; kits'iì-la nga'ñó nga ma-la k'oqe-lá xítá koni chø na'yá xi tjín isò'nde. ⁴ K'oqá s'ín kisatiìxoma-la nga mìkiù tsjá

ch'in-lə ngats'iì xkə ijñá xi tjín isò'nde, kō nijngòò yá; tà jñà xi kōma tsjá ch'in-lə jñà xítə xi tsjìn-lə chibá-lə Nainá yá itjòn tjen-lə. ⁵ Mìkiù kitsjaà'nde-lə nga síìk'en xítə; tà kjo'iín 'òn sá tsjá-lə; jè kjo'in xi tsjá, k'oáá ngaya-lə koni k'e nga 'bé-lə cho na'yá xítə nga ijò 'beé. ⁶ Nachrjein koi, jñà xítə mejèn-lə nga kiyá, tānga mìkiù sákò-lə kós'ín síìk'en yijo-lə. 'Ñó kōmejèn-lə nga síìk'en yijo-lə tānga mìkiù kōma kiyá.

⁷ Jñà cho langosta k'oáá kjoàñ isén-lə koni kjoàñ kohòyo xi binchandaà-lə kjojchán. Tjisòn sko koni corona xi nguì oro; isén-lə xítəá tjín-lə. ⁸ Tsjá sko k'oáá kjoàñ koni kjoàñ ts'e íchjín; ní'ñø, k'oáá kjoàñ koni ts'e xa. ⁹ Yá isòn iníma-lə k'oáá kjoàñ xi kijtsa koni kichá tájaà xi síkjeén xítə kjojchán; jñà jngáá-lə k'oáá s'ín na'yà-lə nga one koni tsà 'ñó kjin ma carreta xi bíndofe kohòyo nga ongachikon nga fì kjojchán. ¹⁰ Tjín nditsin koni cho na'yá kō tjín-lə na'yá. Jñà nditsin tjín-lə nga'ñó nga 'òn sá síìki'on xítə. ¹¹ Jè xi síjna sko-lə cho langosta, jè àkjale ts'e nitjan. Jè 'ín-lə àkjale jè, xi 'én hebreo, Abadón 'mì, koä xi 'én griego, Apolión 'mì. [Jñà 'ín koi, tsòyaá-ne: jè xi síkits'óña.]

¹² Jyeé tsato kjo'in xi tíjna ítjòn xi taxki 'oón komàt'in xítə; tānga nguì jò chija xi sə nchrobá.

Chrjo trompeta xi ma-ne joòn

¹³ Jè xi ma-ne joòn àkjale kisíkjindáya chrjo-lə; k'eé ki'nchrè jngoo-lə jtə xi yá itjojiùn-ne nga ñijòn nchrajá-lə jè ímixə tsjeè xi nguì oro jè xi síjna nguixkòn Nainá ¹⁴ nga kitsò-lə jè àkjale xi ma-ne joòn, xi kjiya chrjo tsja:

—Chjíjnda'ñóí jñà àkjale xi ñijòn ma-ne xi tjít'aà'ñó ya chrañà-lä jè nandá xajngá je Éufrates.

¹⁵ K'eeé kitjájndá'ñó jñà àkjale xi ñijòn ma-ne xi jye k'oas'ín títsajnandaà jè hora, jè nachrjein, jè sa kó jè nó, mé-ne nga jingoòya siìk'en-ne xítä xi ma-ne jàn-ya ngats'ìì xítä xi tjín. ¹⁶ 'An, ki'nchrè-lä kótjín ma-ne jñà xítä kjojchán xi kohòyo títsajnakjá-lä; jò sìndo millón ma-ne.

¹⁷ K'oáá s'ín tsatsejèn-na jñà kohòyo kó xítä xi títsajnakjá-lä nga kíchä tájaà kijtsa iníma-lä xi inì kjoàn koni ni'ín, xi azul kjoàn koni zafiro, kó xi sinè kjoàn koni azufre. Jñà sko kohòyo, k'oáá kjoàn koni sko xa; kó ya tso'ba, ni'ín bitjo, ni'ndíí bitjo, kó azufre bitjo. ¹⁸ Jè kjoä-lä nga ingajàn kjo'in koi, jingoò ya k'en xítä xi jàn ya ngats'ìì xítä xi tjín. Jè kisik'en jè ni'ín, ni'ndí kó azufre xi bitjo-ne tso'ba kohòyo. ¹⁹ Nga'ñó xi tjín-lä kohòyo, yaá tjí'a tso'ba kó ijòn nditsin, nga jñà nditsin k'oáá kjoàn koni kjoàn ye; koä jñà sko síki'on-ne jñà xítä.

²⁰ Jñà xítä xi tsiningui-ne xi mìkiù k'en k'e nga jye tsato yije kjo'in koi, mìkiù kisikájno jé-lä nga mì ti jé kohótsji-ne; tákó jñà kijtseèxkón iníma ch'o-lä neií, kó jñà isén xi Nainá tsò-lä xi kíchä oro, plata, bronce, ndajo kó ya, jñà xi mìkiù tsejèn-lä kó xi mìkiù 'nchré kó xi mìkiù ma fi. ²¹ Jñà xítä koi, mìkiù kisikájno jé-lä nga mì ti jé kohótsji-ne nga xítä sík'en, nga ma-lä bíndaà, kó nga kjoä chijngui s'ín, kó kjoä chijé.

10

Àkjale xi kjiya tsja jingoò xojon libro jtobá

¹ Ìjngòò àkjale kítseè-ìsa xi tjín-la nga'ñó xi tímchrobájen-ne ngajmiì nga ifi tsátijno; jè sko kíjnásòn jngòò ijñe; isén-la k'oqá kji koni ts'oí; jñà ndsókó k'oqá s'ín tsejèn koni tsà ni'ín xi ncha kixi nga titi. ² Kjinaya tsja jngòò xojon xi jtobá kji xi jye kitjájndaya. Jè ndsókó kixi tsasíjnaìñ yá ndáchikon ko jè ndsókó ngaskón tsasíjnasòn nangui. ³ K'oqá s'ín 'ñó kiìchja koni tsò xa k'ë nga kjindáya; k'ë nga jye kiìchja, itoò ch'on kina'yà jta-la nga tikoa kiìchja. ⁴ K'ë nga jye Jane ch'on xi itoò kits'iìn, 'an tijnandaà-ná nga mejèn-na skijno jngoaà xojon, tanga ki'nchrè jngòò-la jta xi ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò-na:

—Jñà 'én xi kàchja ch'on xi itoò kats'iìn, 'maá tikíjni; kì xojooón bít'iì.

⁵ Jè àkjale xi 'an kítseè nga yá síjnajiìn jngòò ndsókó ndáchikon ko xi ijngòò ndsókó yá síjnásòn nangui, kiskímiì'nga tsja kixi ján ngajmiì, ⁶ kitsjaà 'én-la it'aà ts'e Nainá xi tijnakon niñá mé nachrjein-ne, jè xi tsibíndaà ngajmiì, nangui ko ndáchikon, ngats'iì tsojmì xi yá tjín, kitsò:

—Mì tì kii s'e ìsa-ne nachrjein. ⁷ K'ë nga kíchóya nachrjein-la nga koiìts'ia jè àkjale xi ma-ne itoò nga siìkjindáya chrjo-la, jè kjoa'ma-la Nainá kítasòn-né koni s'ín kitsò jñà xítá chí'nda-la xi kiìchja ngajo-la.

⁸ Jè jta xi ki'nchrè ítjòn-la xi ngajmiì inchrobà-ne, ijngòò k'a kiìchja-na kitsò:

—T'in, chjoí jè xojon xi jtobá kji xi jye kitjájndaya nga kjinaya tsja jè àkjale xi síjnakixi isòn ndáchikon ko isòn nangui.

⁹ Kiikoqan jè àkjale, kixan-la:

—Tjiì-ná jè xojon jtobá xi kjinaya ndseii.

Kitsò-na:

—Chjoí, ikjoàñ chinji; ján iya indso'boì kotsjaya-né, t̄anga ya i'a ndsoboi, ixìì komalè koni tsà tsjén.

¹⁰ Kiskoé jè xojon xi kjiya tsja jè àkjale. K'ë nga kiskínée, kisihixi'á ndsoba koni tsà tsjén; t̄anga ján iya indso'bà kjòtsja-né. ¹¹ Ki'mì-na:

—Mochjeén-né nga ìjngoò k'a kinókjoaya ngajo-la Nainá mé kjoà xi komat'in jñà xítà xi kjìn naxàndá nchrobá-ne kó xi kjìn nangui chja-ne kó xi kjìn skoya 'én chja, kó mé kjoà xi komat'in xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde.

11

Jò ma xítà xi tsjá 'én it'aà ts'ë Cristo

¹ K'ëé kits'iì jngòò-na yá xi ma machibaya-ne, xi k'oà kji koni kjoàñ yá nise. Ki'mì-na:

—Tisítjiin, tichibayi jè ingo ítjòn-la Nainá kó jè imixa tsjeè-la. Tìxkeyi kótjín ma-ne jñà xítà xi yá beèxkón Nainá. ² Jè nditsin xi kijnat'aà-la ingo, kí kùì nìchibayi nga jñá kitjoé-la xi taxki xítà xi mìtsà xítà judío. Jñà xítà koi, ichán jò sá kotìxoma yá Jerusalén xi j'nde tsjeè-la Nainá. ³ 'Aán siìkasén ingajò xítà-nà xi tsjá 'én it'aà ts'an nga kichjaya jngòò jmii kó jò sìndo kó jàn-kaàn nàchrjein; kó jñà nikje xi kokjá, nikje jmà kjoàñ xi ts'ë kjoåba.

⁴ Jñà ingajò xítà xi tsjá 'én, jñà-né ingajò yá olivo kó ingajò kichqá candelero xi jncha kixi nguixkon Nainá xi otíxoma-la isò'nde. ⁵ Tsà yá xi mejèn-la siìki'on xítà koi; ni'ín kochrje tso'ba xi jngòò k'a kokà jñà xi kondra-la. K'oqá s'ín kiyá yiye, niñà yá-ne xi mejèn-la siìki'on. ⁶ Jñà xítà koi tjín-la

nga'ñó nga ma-lä kììchjoà-lä ngajmiì mé-ne mì tì kiì k'oä-ne jtsí jñà nàchrjein k'e nga kìchjaya. Tikoáá tjín-lä nga'ñó it'aà ts'e nandá nga ma-lä nga jní s'iin; kó komaa-lä kjìn skoya kjo'in tsjá-lä xítä isò'nde; komaa-lä nga kos'ín s'iin nítä kótjín k'a mejèn-lä nga s'iin. ⁷ Ingajò xítä koi, k'e nga jye tsjá 'én-lä, jè cho je xi ch'o kji xi bitjomijìn-ne ya nítjan jñò, skààn-kó-né, kó siìkijne-lä, ikjoàñ kiyá ingajò xítä koi. ⁸ Jñà yijo-lä xítä koi, yaá siyijò osen nditsin-lä naxàndá ítjòn, ñánda kisit'aà krò Na'èn-ná. Jè 'ín-lä naxàndá ítjòn xi okji, k'oäá s'ín ngaya-lä koni Sodoma, o Egipto. ⁹ Xítä xi ya inchrobàjiìn-ne naxàndá xi tjín isò'nde, kó ngats'iì tje-lä xítä xi tjín isò'nde, kó xítä xi chjà ngats'iì 'én xi tjín, kó xítä xi ya nchrobá-ne ngats'iì nangui xi tjín isò'nde, ján nàchrjein osen skótsejèn-jno yijo-lä mik'en; kó mìkiì tsjá'nde nga siìjiìn jñà xítä koi xi jò ma-ne. ¹⁰ Jñà xítä xi tjín isò'nde kotsjaá-lä nga jye k'en xítä koi; tsjá kjojtjò-lä tsojmì xítä xikjín. Koií k'oä's'ín s'iin-ne nga jñà ingajò xítä xi chjà ngajo-la Nainá, tseé kjo'in tsjá-lä jñà xítä isò'nde. ¹¹ K'e nga jye tsato xi jàñ nàchrjein osen, jè Nainá kisikitsajnakon ijngoo k'a-ne nga jaáya-lä; ikjoàñ chincha kixi ijngoo k'a-ne; kó ngats'iì xítä xi kijtseeè, 'ñó jchán kitsakjòn. ¹² Ingajò xítä koi kù'nchré jngoo-lä jtä xi 'ñó kììchjä xi ngajmiì inchrobà-ne, kitsò-lä:

—Nchrobá-mijìn-jno ijndé.

Ikjoàñ kìimijìn-jiìn ifi ján ngajmiì. Ngats'iì jñà xítä kondrà-lä kijtseeè-né. ¹³ Tik'ëé-ne j'iì jngoo ch'ón xi 'ñó jchán ts'a; jngoo ya naxàndá chixoña xi ma-ne te ya kóhokji naxàndá; kó jè kjoa-lä ch'ón,

itoò jmiì xítā k'en. Jñà xítā xi tsiningui-ne, ndaà jchán kitsakjòn. Ikjоàn kiìchjat'aà-lä Nainá xi tijna ngajmiì nga jeya kisikíjna.

¹⁴ Jyeé tsato kjo'in xi ma-ne jò xi taxkì 'oón komàt'in xítā; tānga nchrobá nítóón xi ma-ne jàñ k'a.

Chrjo trompeta xi ma-ne itoò

¹⁵ Jè xi ma-ne itoò àkjalé kisìkjindáya chrjo-lä; kjín jchán jtā kina'yà-lä ngajmiì xi 'ñó kiìchjä nga kitsò: Jñà kjotíxoma xi tjin isò'nde, jyeé ts'e Ná'èn-ná xi otíxoma-ná ko jè Cristo xi xó kinìkasén-ne.

Jè kotoxoma nítā mé nàchrjein-ne.

¹⁶ Jñà xítā jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne, xi títsajnanè íxile nga nguixkon Nainá, chincha-xkó'nchi-ñiat'aà-lä nga kijtseèxkón Nainá. ¹⁷ Kitsò: Ná'èn xi Nainá 'mì-lè.

Ndaà chjí-lè nga ta ji tā jingoò-né xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lè,

ngaji xi tijni j'ndei,

ko xi tijni skanda kjótseé,

[ko xi sà kjoii ijngoò k'a-ne].

Tì'biù-lèjen kjondaà nga jyeé kachjoí nga'ñó xi tjín-lè;

ko jyeé kòbíts'ji nga ji tìhotìxomai.

¹⁸ Jñà xítā xi taxkì xítā xi mìtsà xítā judío jyeé kòjti-lä;

tānga jyeé ijchò nàchrjein-lä kjojti-lè k'e nga ji k'oì-lä kjo'in xítā koi,

jè nàchrjein k'e nga ji kíndaàjìñ-lä jñà xítā xi jye k'en

ko k'oì-lä kjotjò xi ok'in-lä nga tjoé-lä xítā chi'nda-lè xi kiìchjä ngajo-lè

kō jñà xítə-lə Nainá kō ngats'iì xi beèxkón-lè,
jñà xi jtobá kjoàn kō xítə jchíngā.

Síkjehesoìn jñà xítə xi ma-lə síkjehesòn xítə
naxəndá isò'nde.

¹⁹ Ján ngajmiì kiták'a i'nde tsjee-lə Nainá; ya
iya i'nde tsjee-lə ki'ya-lə jè kaxə ts'e kjoə xi
tsibíndaàjiìn Nainá kō jñà xítə. Ikjoàn jate ni'ín
ch'ón, kina'yà-lə jtə, kits'iìn ch'ón, ts'a ch'ón, ts'a
jtsí ndajo xi 'ñó tsiaàn kjoàn.

12

Jè chjoón kō jè ye

¹ Ján ngajmiì tsatsejèn jngoò kjoòkón. Jngoò
chjoón ki'ya-lə; jè ts'oí xi ma nikje-lə. Jè sá yaá tíjna
ingui ndsoko, kō jngoò corona tjí'a sko xi tejò ni'ño
tjít'aà. ² Jè chjoón, ki'ndí 'ya. 'Ñó jchán kjindáya
nga jye machrañà nga jts'ín ki'ndí-lə; tseé kjo'in
tískjeiín nga jye ijchò chibə-lə nga jts'ín ki'ndí-lə.

³ Ján ngajmiì jingoò kjoòkón tsatsejèn. Jngoò ye xi
'ñó je kji tsatsejèn. Inì kji, itoò ma sko, kō jngoò
corona itsé tjí'a nga jngooò jingoò sko. Tikoáa te ma
nchrabajá-lə. ⁴ Jè nditsin ye, jngoò ya ni'ño tsibíndofo
xi ma-ne jàñ ya ngats'iì ni'ño xi tjín ngajmiì, ikjoàn
tsibítsjot'aà nangui. Jè ye je, tsasijnat'aà-lə jè chjoón
xi tí'beé ki'ndí mé-ne nga skine-ne ki'ndí-lə k'e
nga jye jts'ín. ⁵ Jè chjoón, tsi'beé jngoò ki'ndí x'in
nga jè kótxoma-lə ngats'iì naxəndá xi tjín isò'nde
koni jngooò xítə xi yá kíchä kjiya tsja nga kíjnè-lə
kjo'in xítə xi mìkiì 'nchréñijon-lə. Tānga jè ki'ndí-lə
chjoón, kitjá'an-lə; yaá kílkø ñánda tíjna Nainá nga
tíhotíxoma. ⁶ Jè chjoón, tsanga-né. Ján kìì i'nde
it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, ñánda nga Nainá

tsibíjnandaà jngoò-lə i'nde nga ya katjiì-lə tsojmì xi skine. Jngoò jmiì kō jò sìndō kō jàn-kaàn nàchrjein kíjna.

⁷ Xi jye komà iskan, ján ngajmiì kis'e kjojchán. Jè àkjale Miguel kō àkjale-lə kiskaàn-kjoòkō jè ye je. Ko jè ye je, ko àkjale-lə nás'ín 'ñó kiskaàn-kjoò, ⁸ tanga mìkiì kisikijne-lə, kō mì tì mé i'nde kis'e-lə ján ngajmiì. ⁹ K'oáá s'ín komà nga itjokàjiìn ngajmiì jè ye jchínga xi 'mì Xítə Neíí kō xi 'mì Satanás xi konachan-lə ngats'iì xítə isò'nde. Kinìkatjengui ya it'aà nangui kō àkjale-lə.

¹⁰ Ki'nchrè jngoò-lə jtə ján ngajmiì xi 'ñó kiìchja xi tsò:

—I'ndeí jyeé ijchò nàchrjein nga kitjokàjiìn kjo'ín xítə xinguiqá nga kō nga'ñó-lə Nainá nga jè kotixoma kō kjotíxoma xi tjín-lə Cristo [xi Nainá xó kisikasén-ne], koií kjoa-lə nga jye kànikatjengui jè xi kō nàchrjein ko nitjen tsját'in 'én ndiso xítə xinguiqá nga nguixkon Nainá. ¹¹ Jñà xítə xinguiqá, nga ngui koó nga'ñó xi tjín-lə jní xi tsibíxteèn jè Orrè kisikijne-lə kō ngui koó jñà 'én xi kitsjaà it'aà ts'e Nainá. Mìkiì kitsakjòn-lə nás'ín kinik'en. ¹² Tsja kàtas'e-lə ngajmiì kō jñà xi ya titsajna. Tånga imá xó-nò jñò xi ya titsajnaà it'aà nangui kō xi titsajnaà ya ijiìn ndáchikon nga jè xítə neíí jyeé ijchöjen-tjingui-nò kō 'ñó jti tjín-lə nga jyeé tíjiìn-lə nga ta chiba nàchrjein kíjna-Isa.

¹³ Jè ye xi 'ñó je kji, k'e nga kinìkatjengui it'aà nangui, tsangatjingui-lə jè chjoón xi tsi'beé ki'ndí x'in. ¹⁴ Tånga jè chjoón, jò jngáá ts'e ja kits'iì-lə xi 'ñó iì kjoàn mé-ne koma tótjen-ne nga konga-lə jè ye xi je kji. Ján kìì kíjna ya i'nde it'aà xìn

ñánda nangui kixì choòn. Jàn nó osen kíjna nga kokindà nga tjoé-là tsojmì xi skìne. ¹⁵ Jè ye xi je kji, tsachrje nandá tso'ba nga ndánà kóma mé-ne nga koma kíchrjoako-ne jè chjoón. ¹⁶ Tànga jè nangui kisichját'aà-là jè chjoón; kitáx'a, kits'iì ndánà xi jè ye tsachrje tso'ba. ¹⁷ Jè ye ìsaá 'ñó kjòjtikeè jè chjoón. Kii tjìngui kondra-là jñà xítà tje-là chjoón nga kiükjaán-kó jñà xi síkitasòn kjotíxoma-là Nainá ko jñà xi ndaà tsjá 'én it'aà ts'e Cristo. ¹⁸ Jè ye, yaá tsibìjnajìùn tsomì xi 'ncha ìndii ndáchikon.

13

Jò cho iì xi ch'o kjoàñ

¹ Kìjtseè jngoaà cho je xi ch'o kji xi itjo-mijìn-jìùn-ne ndáchikon xi itoò ma skò; te ma nchrajá-là; jngòò corona itsé tjí'a nga ìjngòò ìjngòò nchrajá-là; jñà skò tjít'aà 'ín xi Nainá chjajno-là. ² Jè cho je xi ch'o kji xi 'an kìjtseè, k'oqá kji koni kjoàñ xa indo; k'oqá kjoàñ ndsokó koni ts'e cho oso; k'oqá kji tso'ba koni tso'ba xa. Jè nga'ñó xi tjín-là jè ye, ko jè i'nde-là ñánda tíhotíxoma, ko jè kjotíxoma-là xi 'ñó tjín, jè cho ts'en kjòngqatsja. ³ 'Ñó tse kitìì jngòò skò jè cho je xi ch'o kji; k'oqá kji komà koni tsà jye kiyá; tànga jè skò xi 'ñó tse kitìì, kjònðaà-ne. Ngats'iì xítà xi tjín nga títsa ìsò'nde, tà kjòxkón-là kjoà xi komà, ko yaá kíutjìngui-là jè cho ts'en. ⁴ Ngats'iì xítà kìjtseèxkón jè ye, nga jè ye kitsjaà-là kjotíxoma xi tísíkjeén jè cho ts'en. Jñà xítà tikoàá kìjtseèxkón jè cho je xi ch'o kji. Ikjoàñ kitsò:

—Tsjìn ìjngòò ìsa koni jè cho je xi ch'o kji; mì yá tjín xi kíchikjoà-là nga skààn-kó.

5 Jè cho ts'en kitjò'ndeé-lä nga kiìchja 'én xi 'nga síkjna yijo-lä nga chjajno-lä Nainá. Tikoáá kits'iìl'nde-lä nga ichán jò sá kótiroma. **6** K'oqáá s'in kis'iìn; kiìchjajno-lä Nainá, kiìchjajno-lä 'ín-lä Nainá kó Ni'ya Tsjeè-lä, kó kiìchjajno-lä jñà xítä xi títsajna ngajmiì. **7** Tikoáá kitjò'ndeé-lä nga kiskaàn-kó xítä-lä Nainá skanda kó nga kisikijne-lä. Ikjoàñ kits'iì-lä kjotíxoma it'aà ts'e ngats'iì tje-lä xítä, kó it'aà ts'e ngats'iì naxandá xi tjín, kó it'aà ts'e ngats'iì xítä xi chjä ngats'iì 'én xi tjín, kó it'aà ts'e xítä xi tjín nga ljngooò ljngooò nangui xi tjín isò'nde. **8** Ngats'iì xítä xi tjín nga títsa isò'nde, jè cho ts'en skoëxkón, jñà ngats'iì xítä xi mìkiù tjít'aà 'ín-lä nga tísä tàts'en-lä kjoä, jè xojon xi ts'e kjoäbinachon xi ts'e Orrè-lä Nainá xi k'en ngajo-lä xítä.

9 Ndaà tjiná'yaà koni xan-nò. **10** Jè xi ndayá kjis'en, k'oqáá s'in tjínè-lä nga ndayá kjoí. Jè xi kichä ndojò kiyá-ne, k'oqáá s'in tjínè-lä nga kichä ndojò kiyá-ne. Ií mochjeén nga kixi kítsajna kjit'aà kó nga kichikjoäko-lä kjo'in jñà xítä-lä Nainá.

11 Xi komà iskan kijtseè ljngoaà cho je xi ch'o kji xi itjo mijin-ne ijüñ nangui. Jò ma nchräjá-lä xi k'oqä kjoàñ koni nchräjá-lä orrè. K'oqáá s'in chjä koni jngooò ye xi 'ñó je kji. **12** K'oqáá s'in tjín-lä kjotíxoma koni jè cho je xi ch'o kji xi tjína ítjòn nga ya síjna nguixkón. Bínè-lä xítä xi tjín isò'nde nga kàteëxkón jè cho je xi ch'o kji xi tjína ítjòn, jè xi kjònðaa-ne ñanda 'ñó tse kitii jngooò sko. **13** Tikoäá maá-lä kis'iìn kjoxkón xi 'in tjín. Skanda maá-lä kisikjinchrobà-jen ni'ín xi ngajmiì nchröbá-ne skanda it'aà nangui nga nguixkón xítä. **14** Kiskoònächän-lä xítä xi tjín

isò'nde, koií kjoaq-là jñà kjoqxkón xi kits'iì'nde-là nga kis'iìn nguixkòn cho je xi ch'o kji xi tíjna ítjòn. Tsibít'in-là xítq nga kàtíndaà jngòò xkósòn-là jè cho xi tíjna ítjòn xi kichqà ndojò kitì-ne sko tånga jaáya-la. ¹⁵ Jè cho xi ma-ne jò kits'iì-là nga'ñó nga kisikjínakon jè xkósòn-là cho xi kisindaà, mé-ne nga komà kichjà-ne ko ngats'iì xítq xi mìkiì skoexkón siìk'en-ne. ¹⁶ K'oqá s'ín tsibínè-là nga kàtasit'aà chibà-là jñà xi xítq ixti, jñà xítq jchínga, jñà xítq nchíná ko jñà xítq imà, jñà xítq xi titsajnandeíí ko xi chí'nda titsajná'ñó. Yaá kàtasit'aà chibà-là ya tsja kixì ko tsà ya ítjòn tjen-là. ¹⁷ Nijngòò xítq xi ma kòtse tsojmì, nijngòò xi ma kòtijna tsà mìkiì tjít'aà chibà-là ko tsà jè 'ín-là cho mìkiì tjít'aà-là ko tsà mìkiì tjít'aà-là número ts'e 'ín-là cho. ¹⁸ Ijndé mochjeén kjoachjine-là xítq; jè xi ndaà machjìya-là, kàtíxkëya número-là cho je xi ch'o kji; ts'e xítq-né. Jè número: joòn sìndo ko jàn kaàn ko joòn.

14

Jè Orrè-là Nainá ko jñà xítq xi jngòò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne

¹ Xi komà iskan, kiskoòtsejèn, kijtseè jè Orrè, nga síjnakixi isòn nindoò Sión ko xítq xi jngòò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne xi tjít'aà ítjòn tjen-là 'ín-là Orrè ko ts'e Na'èn-la. ² Ki'nchrè jngòò-là jta xi ngajmiì nchrobá-ne xi 'ñó tihone koni ma nandá k'ë nga 'ñó maje, koni ma nga faáya-là ch'on k'ë nga jye ts'iìn; k'oqá s'ín ki'nchrè-là koni tsà kjìn ma xítq xi síkjane ní'ñó arpa. ³ Tína'yà jngòò-là sò xítse nga tíjnda nguixkòn jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma,

ko ya nguixkon xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon ko ya nguixkon jñà xitá jchínga. Niyá xi ma-la seè jè sò xi tíjnda, ta jñà-né xi jngóò sìndo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne, jñà xi jye itjokàjiin kojo'in ya isò'nde.

⁴ Jñà xitá koi, mìtsà íchjín tsibìtsajnako, ngui tsjeè kisijchá yijo-la. Jñá-né xi fi tjingui-la Orrè nítà ñánda-ne nga fi. Jñà-né xi itjokàjiin ítjòn kojo'in ngats'ìì it'aà ts'e xitá xi tjín isò'nde, mé-ne nga koma kongatsja ítjòn-ne Nainá ko Orrè. ⁵ Nímé 'én ndiso kiìchja, ko nímé jé tjín-la nga nguixkon Nainá.

Àkjale xi jàñ ma-ne

⁶ Kijtseè ijngoaà àkjale xi tsó'bajìñ isén nga tífiko 'én ndaà-la Nainá xi tjín nítà mé náchrjein-ne nga keènojmí-la jñá xitá xi títsajna isò'nde, ngats'ìì xitá xi tjín nga ijngóò ijngóò nangui, ngats'ìì tje-la xitá, ngats'ìì xitá xi chja ngats'ìì 'én xi tjín, ko ngats'ìì xitá xi tjín nga ngats'ìì naxàndá xi tjín isò'nde. ⁷ 'Nó chja kitsò:

—Jchàxkón Nainá, jeya tíkíjna; jye ijchò náchrjein-la nga kojíndaàjiin. Jchàxkón jé xi tsibíndaà ngajmiì, xi tsibíndaà nangui, xi tsibíndaà ndáchikon ko ñánda tíbitjo nandá.

⁸ Ijngóò àkjale kiìchja xi kitsò:

—Jyeé kakaàngui, jyeé kakaàngui Babilonia, naxàndá xi 'nó je kji, jé xi bít'in-la naxàndá xi tjín isò'nde nga [kj'ejí nainá fit'aà-la] koni s'ín xitá k'e nga kjoachijngui s'ín. Koni s'ín kis'iìn, k'oqá ngaya-la koni tsà kisich'i yije xitá isò'nde jé xán ts'e kjoachijngui-la xi tíko kjojti-la Nainá.

⁹ Ijngóò àkjale tsatsejèn xi ma-ne jàñ xi 'nó chja nga kitsò:

—Tsà yá xi skoexkón jè cho je xi ch'o kji ko isén xkósòn-lä, tsà tíkoä sít'aà chibä-lä itjòn tjen-lä, o tsà tsja, ¹⁰ Nainá tsjá-lä kjo'in, k'oqá ngaya-lä koni tsà vino skói xi tíkó kjoajti-lä Nainá. Nga jè sobà Nainá jyeé tsibíndaà jngooò chitsín vino xi 'ñó kjaán mé-ne nga kokò-ne kjoajti-lä nga s'e-lä kjo'in ijün ni'ín azufre xi 'ñó tsjè titì. Tíkotsejèn àkjale tsjeè ko Orrè. ¹¹ Jè ní'ndí-lä ts'e kjo'in-lä, kjit'aá nachrjein nítä kjé-ne nga kítjomijin. Míkii síjkáya ko nachrjein ko nítjen jñà xítä xi jè cho ts'en ko isén xkósòn-lä beèxkón, jñà xi tíkoä tjít'aà chibä-lä ko 'ín-lä jè cho je xi ch'o kji. ¹² Ijndé nga mochjeén nga kàtachíkjoa-lä nítä mé kjoa-ne jñà xítä-lä Nainá xi síkitasòn kjotíxoma-lä ko xi ndaà mokjeiín-lä it'aà ts'e Jesús.

¹³ Ki'nchrè jngoaà 'én xi ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò-na:

—Chjí, tit'eì xojon: “Jñà nachrjein xi fì-ìsa, mé tà ndaà-lä jñà xítä xi kiyá nga mokjeiín-lä it'aà ts'e Na'èn-ná.” K'oqá tsò Iníma Tsjeè-lä Nainá: “Kixií kjoa, jñà xítä koi síjkáya-né kjoa ts'e xá-lä; ján ngajmiì, jchaá-lä ngats'iì kjoa xi ndaà kis'iìn.”

K'ë nga maxkó tsojmì xi jye kòjchá ya it'aà nangui

¹⁴ K'ë nga kiskoòtsejèn, kíjtseè jngoaà ifi xi chroba kji, ya isò'nga ifi tijna jngooò xi k'oqá kji koni ki'ndí-lä xítä. Jngooò corona xi ngui oro tjí'a sko, ko jngooò kichä libá kjiya tsja xi 'ñó yijò kji. ¹⁵ Ijngooò àkjale itjo ya i'nde tsjeè-lä Nainá xi 'ñó chja, kitsò-lä jè xi tijnasòn ifi:

—Tits'ji nga tixákoji kichä libá-lè; tichásoìn, ko tixkoí kóhotjín tsojmì tjé xi tjín it'aà nangui nga

jye kòjchá yije; ko jyeé ijchò nàchrjein-là nga sincháxkó.

¹⁶ Jè xi tijnasòn ifi, tsibíts'iako kichaq libá-là ya isòn nangui nga tsatesòn tsojmì tjè-là isò'nde, ikjoàn chincháxkó.

¹⁷ Ijngoo àkjale itjo ya i'nde tsjeè-là Nainá xi kijna ngajmiì xi tikoà kichaq libá kjiya tsja xi 'ñó yijò kji.

¹⁸ Ijngoo àkjale itjo-ne jt'aà imixq tsjeè-là Nainá, jè xi síkinda ni'ín. 'Ñó kiìchja-là jè àkjale xi kichaq libá kjiya tsja; kitsò-là:

—Tits'ji nga tixákoji kichaq libá-lè xi 'ñó yijò kji; tichát'eìì 'én-là jñà toò uva xi tjín jt'aà nangui, nga jñà toò-là jye kichji.

¹⁹ Jè àkjale tsibíts'iako kichaq libá-là nga tsatet'aà toò-là jñà yá uva; ikjoàn kisikatsjooya ya ñanda nga ma binchanè toò uva. Kjoà koi, jè okó kjoajti-là Nainá. ²⁰ Mìtsà ya ijiìn naxandá kisinè jñà toò uva; ján indiì naxandá kisinè; k'e nga jye kisinè, jní itjo ñanda nga kisinè; 'ñó tse jní itjo skanda ijchò kangui-là kó kji 'nga tijna freno xi tjí'a tso'ba kohoyo ko jàn sìndo kilómetro tsangasòn.

15

Itoò ma àkjale xi itoò kjo'in j'iìko

¹ Ijngoo kjoxkón kijtseeè ján ngajmiì xi 'ñó xkón kji ko 'ñó jeya ki'ya-là. Itoò ma àkjale xi itoò kjo'in j'iìko jñà kjo'in xi fehet'aà-ne nga yaá fehet'aà-ne kjoajti-là Nainá.

² Tikoà kijtseeè jngoaà ndáchikon xi chitsín kji; tsjájiìn ko ni'ín. Ya ncha kixi isòn ndáchikon xi chitsín kji, jñà xita xi jye kisikijne jt'aà ts'e cho je xi ch'o kji ko isén xkósòn-là, jñà xi mikiì kitsjá'nde nga

kisit'aà chibä-lä, kó número ts'e 'ín-lä. Xítä koi kjiya tsja ní'ñó arpa xi Nainá kitsjaà-lä. ³ Nchiseè sò-lä Moisés xi chí'nda-lä Nainá kó sò-lä Orrè, nchitsò: Nq'èn xi Nainá 'mì-lè, xi ta ji ta jngoo-né xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lè,

'ñó jeya kó 'ñó xkón tjín ngats'iì kjoä xi 'nì.
Xítä kixi-né; kixi tjín ndiyá-lè.

Jíi-né xi Xítaxá Ítjòn tijnä-lä ngats'iì naxandá xi tjín isò'nde.

⁴ ¿Yá xi mìkiù tsakjón-lè Nq'èn?

¿Yá xi mìkiù skoëxkón-lè?

Tajngoo ngají xi xítä tsjiì,
koií k'oas'ín kjoí-ne ngats'iì naxandá-lä isò'nde
nga skoëxkón-lè

nga jye tí'ya-lä kjoä kixi-lè.

⁵ K'e nga jye kítseeè kjoä koi, kiskoòtsejèn nga kiták'a ján ngajmiù jè i'nde tsjeè-lä Nainá xi tijnaya iya Ni'ya Nikje xi okó nga ya tijna Nainá. ⁶ Itjo ya i'nde tsjeè-lä Nainá jñà àkjale xi itoò ma-ne xi j'iiko itoò kjo'in. Íkjá nikje lino chroba xi 'ñó ote kjoàn; tijká ndáyá-lä na'ñó payo xi nguì oro. ⁷ Jñà xi ñijòn ma-ne xi titjsajnakon, jngoo itjojiìn xi kisìngatsja nga íjngó íjngó àkjale xi itoò ma-ne; kitsjaà íjngó íjngó-lä chitsín xi nguì oro xi ya tjíya kjo'in ts'e kjoajti-lä Nainá xi tijnakon nítä mé nachrjein-ne.

⁸ Ya iya i'nde tsjeè-lä Nainá, kitseè ni'ndi xi ya inchrobà-ne it'aà ts'e kjoajeya-lä Nainá kó nga'ñó xi tjín-lä. Niyá xi kitjò'nde-lä nga jahas'en ya i'nde tsjeè-lä Nainá skanda k'e nga jye tsitasòn yiye jñà kjo'in xi itoò ma-ne xi j'iiko jñà àkjale xi itoò ma-ne.

16

Chitsín xi itoò ma-ne

¹ Ki'nchrè jngoaà 'én xi ya itjo-ne j'nde tsjeè-la Nainá nga kitsò-lə jñà àkjale xi itoò ma-ne:

—Tanguío, tixteèn-sòn isò'nde jñà xi tjíya chitsín xi itoò ma-ne, kjo'in xi tjíkø kjoajti-lə Nainá.

² Kiì jè àkjale xi tsako ítjòn-lə. Tsibíxteèn-sòn isò'nde xi tjíya chitsín-lə. Ngats'iì xítə xi tjín-lə chibá-lə cho ts'en kó xi beèxkón jè isén xkósòn-lə jè cho je xi ch'o kji, tsako-lə ch'in xajtsé xi 'ñó ch'o kjoàn kó ijò jchán ma.

³ Jè àkjale xi ma-ne jò tsibíxteèn-jiìn ndáchikon xi tjíya chitsín-lə. Kó jè ndáchikon, ngui jní komà, koni tsá ya k'en-jiìn xítə. Ngats'iì xi titsajnakon ya ijìn ndáchikon jngòò k'aá k'en.

⁴ Jè àkjale xi ma-ne jàn, tsibíxteèn-jiìn ya xajngá nandá kó ñánda tíbitjo nandá, jè xi tjíya chitsín-lə. Saà jní komà. ⁵ Ikjoàn ki'nchrè-lə jè àkjale xi ts'e nandá, kitsò:

—Ngaji Na'èn, tjín-lè kjoakixi, nga k'oqá s'ín kits'iì-lə kjo'in jñà xítə it'aà ts'e kjoq koi, nga jií xi xítə tsjeè 'mì-lè, jií xi tijni skanda kjótseé, tijni skanda j'ndeji. ⁶ Nga jñà xítə koi tsibíxteèn jní-lə xítə-lè nga jñà kisik'en, kó xítə xi kiùchja-ngajo-lè. I'ndeji ngaji k'oqá tís'ín ti'bii ngajo-lə jní nga nchi'biì; yaá chibá-lə.

⁷ Tikoq ki'nchrè jngòò-lə 'én xi ya it'aà ímixə tsjeè-lə Nainá chja, nga tsò:

—Ji Na'èn xi Nainá 'mì-lè, xi ta ji ta jngòò-né xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lè, kixií kjoq, jñà kjo'in xi tí'biì-lə xítə koi, ndaá tjín kó ngui kixií tjín.

⁸ Jè àkjale xi ma-ne ñijòn, tsibíxteèn xi tjýa chitsín-lä ya isòn ts'oí. Jè ts'oí kitjò'nde-lä nga jè ndobá-lä kisichjàn yijo-lä xítá. ⁹ Jè ndobá-lä ts'oí 'ñó kisichjàn-lä ngats'iì xítá tànga jñà xítá koi mìkiù kisikájno jé-lä ni mìkiù jeya kisikíjna Nainá; ta saá kiùchjàjno-lä Nainá nga jè xi tjín-lä nga'ñó it'aà ts'ë kjo'in koi.

¹⁰ Jè àkjale xi ma-ne 'òn, tsibíxteèn-sòn jè xi tjýa chitsín-lä ya ñánda tíhotíxoma jè cho ts'en. Ko jè i'nde ñánda tíhotíxoma jè cho je xi ch'o kji, kòjñò-né. Jñà xítá xi beèxkón jè cho ts'en kiskinetjòn níjen-lä nga 'ñó ijò komà-lä. ¹¹ Tànga mìkiù kisikájno jé-lä; ta saá isà ndaà kiùchjàjno-lä Nainá xi ts'e ngajmìi, koií kjoa-lä nga ijò komà yijo-lä nga xajtsé tjín-lä.

¹² Jè àkjale xi ma-ne joòn tsibíxteèn-jiùn xi tjýa chitsín-lä ya xajngá nandá-je Éufrates. Jè nandá-lä xajngá, kixiya-né, mé-ne nga kôma kjoahato-ne jñà xítaxá ítjòn xi nchrobá-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oí.

¹³ Kijtseè-ná nga jè ye xi 'ñó je kji, ko jè cho je xi ch'o kji, ko jè xítá xi kiùchjaya 'én ndiso nga itjo-ne tso'ba jàn inimà ch'o xi cho xke kjoà. ¹⁴ Jñà-né inimà ch'o-lä neií xi s'ín kjoxkón; bitjo nga bíxkóya xítaxá ítjòn xi tjín nga títsa isò'nde nga kjinchrobà kjojchán jè nachrjein xi jye tjíndaà-lä Nainá xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lä. ¹⁵ "Tiná'yaà, 'an, k'oqá s'ín kjoiaa koni s'ín f'iì xítá chijé. Mé ta ndaà-lä jè xítá xi tijandaà k'e nga 'an xi kjoiaa; kijinandaà nikje-lä nga kokjá; mé-ne nga mìkiù kosobà-lä nga tijna laká." ¹⁶ Jñà inimà cho-lä neií tsibíxkóya xítaxá ítjòn-lä isò'nde ya i'nde ñánda 'mì Armagedón xi 'én hebreo.

17 Jè àkjale xi ma-ne itoò, tsibíxteèn ijìùn jsén xi tjíya chitsín-laq. Kii'nchré-laq 'én xi 'ñó kìchja xi ya inchrobà-ne i'nde tsjeeè-laq Nainá xi tijna ngajmìi ñánda tijna jè xi tijnasòn íxile nga tíhotíxoma; kitsò:

—Jyeé tsitasòn yiye.

18 Ikjoàn jate ni'ín ch'on, kina'yà-laq jtq, kits'iìn ch'on, ts'a ch'on xi 'ñó jchán ts'a; ni saà jngoò k'a k'oas'ín 'ba kóni nga tisà tsatsejèn xitq isò'nde.

19 Jè naxandá je xi 'ñó ndaà yaxkon-laq, jàn ya komà. Ko jñà naxandá xi chja-ne nga ijngoò ijngoò nangui xi tjín isò'nde, jngoò k'aá kichijà. Ko jè naxandá je xi 'mì Babilonia xi 'ñó ndaà yaxkon-laq, mìkiì kisijchàajiìn Nainá nga kitsjaà-laq kjo'in, k'oaa ngaya-laq koni kisik'iì jngoò chitsín xi tjíya vino xi nguì kjoajti-laq Nainá xi jè jye tijnandaà-laq. **20** Ngats'iì nangui xi tjín ijìùn ndáchikon ko jñà nindoò, jngoò k'aá kichijà, mì tì kiì ki'ya-laq.

21 Jñà xitq tsanè jtsí ndajo xi 'ñó tsiaàn kjoàn, tjín-laq tsà ichán kilo nga jngoò ijngoò. Jñà xitq, 'on kìchhajno-laq Nainá, koií kjoa-laq nga tse kjo'in kis'e-laq kjoa ts'e jtsí ndajo.

17

Kós'ín s'e-laq kjo'in jè chjoón chijngui

1 J'ìì jngoò jñà àkjale xi itoò ma-ne xi itoò chitsín tjíya tsja, kìchja, kitsò-nq:

—Nchroboí, kokoò-lè kjo'in xi tjoé-laq jè chjoón chijngui xi 'ñó ndaà yaxkon-laq xi tijnandiì ñánda nga kjin xajngá nandá fahato. **2** Jñà xitqá ítjòn xi tjín isò'nde, yaá tsafáhijtakò chjoón jè nga kj'eií nainá kijtseèxkón k'oaa ngaya-laq tsà kjoa chijngui kisikò jè chjoón. Ko ngats'iì xitq xi tjín isò'nde, k'oaa

tí kis'iìn nga kj'eií nainá kiìtjingui-lä k'oäá ngaya-lä koni tsà xán ts'e kjoächijngui-lä chjoón kjòch'i-ne.

³ It'aà ts'e Iníma Tsjeè-lä Nainá, jè àkjale kíiko iníma-nä jngoò i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn. Kítseè jngoaà chjoón xi tíjnakjá-lä cho je xi ch'o kji xi inì kji. Yijàjno yiye yijo-lä 'én xi kondra ts'e Nainá nga chajno-lä. Itoò ma sko ko te ma nchrajá-lä. ⁴ Jè chjoón, nikje sko ko nikje inì kjoàn xi íkjá. Yijàjno xi ngui oro ko ndajo ote xi 'ñó ts'e chjí-lä, ko ndátöñ fangui xi 'ñó chjí-lä xi 'mì perla. Tjíya tsja jngoò chitsín xi ngui oro; jè chitsín kitseeé kjoaq ch'o-lä ko kjoaq tjé xi ts'e kjoaq chijngui-lä. ⁵ Ya itjòn tjen-lä, tjít'aà 'én 'ma xi tsò: "Babilonia xi 'ñó je kji nga ndaà yaxkon-lä, jè nea-lä íchjín chijngui ko ngats'iì kjoaq ch'o xi tjín isò'nde." ⁶ K'e nga kiskoò'an chjoón jè, kítseè xkoaañ nga ch'i-né nga jní-lä xítä-lä Nainá kits'iì ko ts'e xítä xi kinik'en nga 'én-lä Jesús kiìchjaya. K'e nga kítseè tà kjòxkón-na.

⁷ Kitsò-na jè àkjale:

—¿Mé-ne maxkón-lè? 'Aán, kènojmí-lè kó tsöya-ne kjoaq 'ma-lä chjoón jè, ko it'aà ts'e cho je xi ch'o kji xi tíjnakjá-lä xi itoò ma sko koaq te ma nchrajá-lä. ⁸ Jè cho xi kà'yí, tsibijnakon-né, tanga i'ndei tíjnak'en-né; yaá kjinchrobà mijìn-ne nitjan jñò mé-ne nga jngoò k'a chija-ne. Jñà xítä xi tjín isò'nde, xi mìkiù tjít'aà 'ín-lä xojon ts'e kjoäbinachon kóni nga tjsä kisindaà isò'nde, tà koxxkón-lä k'e nga skoëxkon jè cho xi tsibijnakon, ko i'ndei tíjnak'en-né, tanga kótsején ìjngoo k'a-ne.

⁹ 'Iíjndé mochjeén kjohítsjeèn xi tjín-lä kjoaq chjine. Jñà sko cho xi itoò ma-ne, jñà ngaya-lä jñà nindoò xi itoò ma-ne ñánda tíjnanè jè chjoón.

Tíkoaqá jñà ngaya-lä xi itoò ma-ne xítaxá ítjòn.
 10 'Òn ma-ne xi jye k'en, jngoo ma xi tíhotíxoma-ìsa, ko jè xi ìjngoo, kj'eè kiì f'ìì. Tånga k'ë nga kjoíí, tà chibaá nàchrjein kòtixoma. 11 Jè cho je xi ch'o kji xi tsibìjnakon tånga i'ndeí tijnak'en-né, jè xi ma-ne jiìn xítaxá ítjòn. Yáá tijnañiìn-lä xi itoò ma-ne, ko yáá tífi ñánda nga jngoo k'a jchija.

12 'Jñà nchrajá xi te ma-ne xi kà'yí, jñà ngaya-la xítaxá ítjòn xi te ma-ne xi kj'eè kiì tjoé-lä kjotíxoma. Tånga k'ë nga tjoé-lä kjotíxoma ta jngoo hora kòtixomakjoò ko jè cho je xi ch'o kji. 13 Jñà xítaxá ítjòn xi te ma-ne, tajngoó kjohítsjeèn tjín-lä nga jè cho je xi ch'o kji siìngatsja nga'ñó-lä ko kjotíxoma-lä. 14 Ikjoàn skaàn-ko jè Orrè, tånga jè Orrè siìkjine-né. Nga jè-né xi otíxoma-lä jñà xítä xi otíxoma, ko Xítaxá Ítjòn-läá ma jñà xi xítaxá ítjòn títsajna. Jñà xítä xi títsajna-ko, xó kinokjoà-lä, xó kitjaàjiìn-ne, ko kixíí síkitasòn-lä.

15 Jè àkjälë k'oqá ti kitsò-na:

—Jè nandá xi kà'yí, ñánda tijndiì chjoón chijngui, nàxàndá-né, xítä kjín-né, jñá-né xítä xi tjín nga ìjngoo ìjngoo nangui xi tjín isò'nde, koä jñá-né xítä xi chjä ngats'iì 'én xi tjín isò'nde. 16 Jñà nchrajá xi te ma-ne xi kà'yí, ko jè cho je xi ch'o kji xi kà'yí, siìjtikeè-né jè chjoón chijngui, kjoqá'an yije-lä skanda jñà nikje-lä, siìkájna laká-né. Yijo-lä skine-né. Ikjoàn yaá kokájiìn ni'ín. 17 Nainá k'oqá s'in tsibíjiìn kjohítsjeèn-lä jñà xítä koi nga k'oq's'in siìkitasòn koni s'in mejèn-lä Nainá. Jè kjotíxoma xi tjín-lä xítä koi tijngoo ikon nga jè cho ts'en kongatsja, skanda k'ë nga kitasòn yije 'én xi kiìchja

Nainá. ¹⁸ Jè chjoón xi kà'yí, jè-né naxandá je xi otíxoma-lä jñà xítaxá ítjòn xi tjín isò'nde.

18

Kós'ín kiskaàngui jè naxandá Babilonia

¹ Xi jye komà iskan, ijngooò àkjale kítseè xi tinchrobájen-ne ngajmiì, xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lä. Jè kjoaq jeya-lä xi 'ñó ote kji, kisihiseèn-sòn nangu. ² 'Ñó kiìchjä, kitsò:

—Jye kiskaàngui, jye kiskaàngui naxandá je Babilonia. Jyeé ta i'nde-lä iníma ch'o-lä neií komà, ya ñanda kitseè yije iníma tjé xi ch'o kjoàn. Ko ya títsajna nise xi ch'o kjoàn xi mikiì ma chine.

³ Ngats'iì xita isò'nde, k'oqá ti kis'iìn koni s'ín xita naxandá jè nga k'ejí nainá kiiltjingui-lä, k'oqá ngaya-lä koni tsà kjòch'i-ne jñà kjoachijngui xi kis'iìn. Jñà xítaxá ítjòn-lä xi tjín nga títsa isò'nde, k'oqá ti kis'iìn. Ko jñà xita isò'nde xi tsojmì otseya nga s'ín kjohima, kjònchiná-né xi kjoaq ts'e kjotsja-lä yijo-lä koni s'ín jñà xita xi tjín naxandá jè.

⁴ Ijngooò 'én ki'nchrè xi ngajmiì inchrobà-ne, xi kitsò:

—Jñò xi naxandá ts'an xan-nò, titjokàjñoò naxandá jè, mé-ne nga mi ya kokot'aà-nò jé-lä, tikoaq mikiì kokot'aà-nò kjo'in xi s'e-lä. ⁵ Jñà jé-lä, jyeé tímakjìn, jyeé j'ìi skanda i ngajmiì. Nainá, mikiì sijjchàajiìn [nga tsjá-la kjo'in] xi kjoaq ts'e jé-lä. ⁶ K'oqá tis'ín kàtamat'in ngajo-ne koni s'ín kis'iìn jè. Jò k'a k'oqá tis'ín kàtamat'in ngajo-ne koni tjín kjoaq xi kis'iìn. Jè chitsín xi kisikáyajìin vino, kokji tikkájìin ngajo-lä nga jò k'a lsä jchá kàtama, [jò k'a okji kjo'in kàtako-lä]. ⁷ Jè kjoaq-lä nga jeya

kisíkíjna yijo-lə kō nga 'ñó kis'e-lə kjotsja, k'oqá t̄is'ín tjii ngajo-là kjo'in nga kàtakjindáya. Nga k'oqá tsò inimā-lə: “An, k'oqá s'ín t̄ijna nga chjoón sko-lə 'mì-na. An mìtsà chjoón ka'àn 'mì-na, t̄ikoqá mìkiì siìkjiaán kjo'in n̄itā kjé-ne.” ⁸ Koií kjoqá-lə nga tajngoo nachrjein kitjojenè-lə kjo'in: Kiyá xítā-lə. Tikoqá skindàya-né. S'eé-lə kjoqá ts'e kjinchrá. Ni'ín k̄it̄-ne nga kjoqhesòn. Nga 'ñó tse nga'ñó tjín-lə jè Nainá xi otíxoma nga k'oqá s'ín jye kiskoösòn-lə nga tsjá-lə kjo'in.

⁹ Jñà xítaxá ítjòn-lə isò'nde 'ñó skindáyakeè kō 'ñó 'on komá-lə k'e nga skoe nga tibitjo n̄i'ndi-lə nga titi jè naxandá jè ya ñanda kütjingui-lə xi kjeí nainá k'oqá ngaya-lə koni tsà jngoo chjoón chijngui kütjingui-lə nga kisitsjakó yijo-lə. ¹⁰ Kjiún kincha-ne nga skótsejèn-lə, nga tsakjón-lə kjo'in-lə. 'Ñó kichja, kitsqo:

—Ima xó-ne, ima xó-ne naxandá je Babilonia xi 'ñó kis'e-lə nga'ñó; tajngoo tjò kòfiì-lə kjo'in.

¹¹ Jñà xítā xi otíjnaya tsojmì xi tjín isò'nde, t̄ikoqá skindáyakeè-né nga 'on komá-lə inimā-lə nga mì ti yá xi kotse-ne tsojmì xi otíjnaya, ¹² tsojmì xi ts'e ton oro, plata, ndajó chjí xi 'ñó ndaà kjoàn, ndáton chjí xi 'ñó ndaà kjoàn; nikje lino xi 'ñó chjí, kō nikje seda, nikje sko kō xi inì kjoàn; ngats'iì yá xi 'ñó ndaà jne, tsojmì chjí xi nindaà n̄i'ñó cho kisindaà-ne, ngats'iì tsojmì xi yá xi 'ñó chjí xi yá ikon, kō kichaq bronce, kō kichaq xi 'mì hierro, kō ndajó marmol, ¹³ kō chrjoayá canela, ngats'iì tsojmì xi ndaà jne, chrjongó-lə Nainá, kō xkiì jne xi 'mì mirra, kō chrjongó ts'e yá olivo, kō vino kō asiti. Trigo kō skoan inchrajín, kō cho ch'a,

orrè, kohòyo, carreta, ko xítə chi'nda nga kisatíjna.
14 Kitsō-lə jè naxandá:

—Ngats'iì kjoaq xi ndaà kisaseèn-lə inimə-lè, jyeé kitjaàxin yije-lè. Kjoaq nchiná-lè jyeé kichijà. Ko kjoaq xi ndaà kòtsjachi, mì ti kìì sákò-lè nítə kjé-ne.

15 Jñà xítə xi otíjnaya tsojmì xi ya kjònchiná ts'e naxandá jè, kjiín kinchat'aàxin nga tsakjón-lə kjo'in. Skindáyakeè koaq 'ñó 'on komá-lə inimə-lə.

16 K'oqá kitsō:

—Imaq xó-ne naxandá xi 'ñó je kji, xi nikje lino chjí tsakakjá ko nikje xi sko kjoàn ko xi inì kjoàn. Yijàjno yijo-lə oro, ndáton chjí xi 'mì perla ko ndajø chjí xi 'ñó ndaà kjoàn. 17 Tajngoò tjò kachija yije kjoaq nchiná xi tjín-lə.

Ngats'iì xítə xi síxákø chitso, ko ngats'iì xítə xi ya chitso títsaya nga nchifí, jñà xi ya iya chitso síxá ko ngats'iì xi síxájiùn ndáchikon, kjiín tsibitsajna 18 k'e nga kijtseè ni'ndi-lə naxandá nga titì; 'ñó kiichja, kitsò:

—Ni saá jngoò naxandá tjín xi mangásòn-kjoò koni kji naxandá jè, nga 'ñó ndaà kiyaxkon-lə.

19 Ikjoàn tsibíxteèn-jno chijo sko, 'ñó kiskindáyakeè nga 'on komá-lə inimə-lə; kitsò:

—Imaq xó-ne naxandá xi 'ñó je kji; jè kjoaq nchiná-lə, ndaà kjònchiná-ne jñà xítə xi tjín-lə chitso ya ijiùn ndáchikon. Ko i'ndeí, ta jngoó tjò kachija yije kjoaq nchiná-lə.

20 Ngats'ioò jñò xi titsajnaà ngajmiì, tsjaá t'è-là takòn. Jñò xi xítə-lə Nainá maà, jñò xi tsibíxáya-nò Cristo, ko jñò xi Nainá nokjoà ngajo-lə, tsja t'è-là inimə-nò. Nainá jyeé kàtsjá-lə kjo'in naxandá jè koií kjoaq-lə nga ch'o kisiko-nò.

21 Jngòò àkjalé xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lä kiskoé jn-goò ndajö xi koni kji ndajö natsí kji, kisikatjen-jiìn ndáchikon, kitsò:

—Jè naxandá Babilonia, xi 'ñó je kji, k'oqá s'ín skajììn-ndá; jngoo k'aá chija nítä kjé-ne, mì tì yá xi skoëxkon-ne. **22** Mì tì kìi kiná'ya-lä inchò calle-lä jñà música xi síkjane arpa, jñà xi síkjindáya xobí, kò xi síkjane chrjo trompeta. Mì tì kìi s'e-lä xítä xi síxá nítä mé xá-ne. Tikoä mì tì kìi koxáko-ne molino ts'e ncheé. **23** Ni'ín ts'e lámpara, mì tì kìi sihiseèn-ne; mì tì kìi s'e-ne s'eí nga kixan xítä; koií kjoa-la kos'ín komat'in-ne nga jñà xita-lä xi otseya kò otíjnaya tsojmì, 'ñó xítä nchiná komà i isò'nde; tikoä kiskoònachan yije-lä naxandá xi tjín isò'nde nga komà-lä kis'iìn kjoatj'e. **24** Naxandá jè, Nainá kitsjaà-lä kjo'in nga jé ts'e-né nga kinik'en xítä-lä Nainá kò xítä xi kiichjayä ngajo-lä Nainá kò ngats'ìì xítä xi kinik'en nga títsa isò'nde.

19

Xítä xi tsjá-lä kjoondaà Nainá ján ngajmiì

1 Xi jye komà iskan, ki'nchrè-lä ján ngajmiì 'én koni kjín jchán ma xítä xi chja nga tsò:

¡Aleluya! ¡'Nga tijkína Nainá!

Nga jè ochrjekàjììn-ná kjo'in kjoä ts'e jé-ná,
kò ta jè tajngoò xi tjín-lä kjoajeya
kò xi tse nga'ñó tjín-lä.

2 Nga jè Nainá, ndaa s'ín kò kixií s'ín
k'e nga tsjá-lä kjo'in xítä;

nga jyeé kitsjaà-lä kjo'in jè naxandá je Babilonia
xi kisikits'ón-jiìn isò'nde nga tsakó-lä xítä isò'nde
nga kj'eíí nainá kijtseeëxkón

k'oqá ngaya-lä koni jngoo chjoón xi kjoä chijngui
 s'ín.
 Koií jé xi komà-lä nga jè kisik'en xítä chí'nda-la
 Nainá xi kiìchjä ngajo-la.

3 Ìjngoo k'a k'oqä kitsò:

—¡Aleluya! ¡'Nga tìkíjna Nainá! Jè nì'ndi-la jè
 naxàndá nga tití, k'oqá s'ín kitjomijìn nítä mé
 nachrjein-ne.

4 Jñà xítä jchínga xi kaàn níjòn ma-ne ko xi
 níjòn ma-ne xi títsajnakon, chincha-xkó'ncchi-
 niat'aà-lä nga kitseèxkón Nainá xi tíjnasòn íxile
 nánda tíhotíxoma. Kitsò:

—¡K'oqä s'ín kàtama! 'Nga tìkíjna Nainá. ¡Aleluya!

5 Ya íxile-la nánda tíhotíxoma, kina'yà-lä 'én xi
 kitsò:
 Tjiì-lä kjondaà Nainá ngats'ioò jñò xi chí'nda maà,
 jñò xi jixti maà ko xítä jchínga,
 ngats'ioò xi tsakjoòn-chaà Nainá.

6 Ki'ncchrè-la 'én koni tsà kjín jchán ma xítä xi
 chjä, koni s'ín na'yà-lä nandá k'ë nga one, koni s'ín
 na'yà-lä k'ë nga one ch'on, xi kitsò:

¡Aleluya!

¡'Nga tìkíjna Nainá xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó
 tjín-la!

Nga jyeé jè tíhotíxoma.

7 Tsja k'oé-lä iníma-ná, sítsga-chaá takoán, jeya
 sìkjíjnaá Nainá,

nga jyeé j'iì kjoä bixan-la Orrè;
 chjoón-la jyeé tíjandaà.

8 Jè chjoón, jye ko'bii-lä nikje lino xi 'ñó chjí,
 xi 'ñó tsjeè kjoàn tìkoä 'ñó ote nga kónakjá.

Jè nikje lino xi 'ñó chjí, jè ngaya-lä kjoäkixj xi s'ín
 xítä-la Nainá.

9 Jè àkjalé kitsò-na:

—Chjí kjoaq koi: “Mé ta ndaà-laq jñà xítá xi xó kinokjoà-laq kjoaq bixan-laq Orrè nga jè kókjén-ko.”

Kitsò ìsa:

—Jñà 'én koi, ngui 'én kixi-laq Nainá-né.

10 Tsohósijna xkó'ncchiñia jt'aà ndsóko jè àkjalé nga mejèn-naq skoexkoán. Tānga jè àkjalé kitsò-na:

—Kì k'oaa 'nì; 'an, tikoaa chínda-laq Nainá ma koni ngají kó jñà 'ndsi xi ndaà fí tjingui-laq jñà 'én kixi xi kiichja Jesús. Jè Nainá chaxkoín.

Jñà 'én kixi xi kiichja Jesús, tijñà-ne xi sítksjeèn-ya-laq xítá xi chjá ngajo-laq Nainá.

Jè xi tijnasòn-laq kohòyo chroba

11 Kìjtseè ngajmiì nga tix'á; tsatsejèn jngoo kohòyo xi chroba kji. Jè xítá xi tijnakjá-laq, k'oaa s'in yaxkon-laq nga kixi sítitasòn kó kixi tijna, koií kjoaq-laq nga ngui kó kjoakixi-laq bíndaàjìn kó nga kjaán-kjoò. **12** Jñà xkøn, k'oaa kjoàn koni ni'ín. Ya sko, kjín corona jtobá tjí'a kó jngoo 'ín-laq tjít'aà xi mìkiù yá xi machiya-laq kó tsöya-ne; tajngoò jè machiya-laq kó tsöya-ne. **13** Jè nikje xi kinakjá, jní yijàjno. Jè 'ín-laq, 'Én-laq Nainá 'mì. **14** Yaá tjingui-laq jñà soldado ts'e ngajmiì nga títasnakjá-laq kohòyo chroba; saà nikje lino chrobaá íkjá xi 'ñó chjí kó tsjeè kjoàn. **15** Jè tso'ba bitjo jngoo kichá ndojò xi 'ñó yijò kji, jè xi síki'on-ne ngats'iì naxandá. Nga jè kótxoma-laq xítá naxandá. Jè yá nise sìlkjeén xi ngui kichá tájaà. Jè sobá kósinè jñà toò uva ya iya chitso nga kóchrje vino xi okó kjoajti-laq Nainá xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-laq. **16** Jè nikje-laq kó chrjomí-laq tjít'aà 'ín xi tsò: “Xítaxá Ítjòn-laq ngats'iì

jñà xi xitaxá ítjòn títsajna kó jè-né xi otíxoma-la ngats'ìì jñà xítä xi otíxoma."

¹⁷ Kítseè jngoaà àkjale xi ya síjnasòn-la ts'oí; 'ñó chja-la ngats'ìì cho xi tjímajiìn isén xi yijo kine. Tsò:

—Nchrobá, tixkóyaà xinguo mé-ne nga chjinée yijo xi Nainá tsjá-nò, ¹⁸ nga chjinée yijo-la xítaxá ítjòn, kó yijo-la xítä sko-la soldado, yijo-la xítä ts'en, yijo-la kohòyo kó yijo-la xítä xi titsakjá-la kohòyo, yijo-la ngats'ìì xítä xi títsajnandeíí kó xítä chj'nda kó xi jxti kó xítä jchínga.

¹⁹ Kítseè jè cho je xi ch'o kji kó jñà xítaxá ítjòn ts'e isò'nde kó xítä soldado-la; jyeé títsajnandaà nga skqàn-kó jè xi týnakjá-la kohòyo chroba kó jñà soldado-la. ²⁰ Jè cho je xi ch'o kji kindobà'ñó; tikoä kindobà'ñó jè xi 'én ndiso kíuchjä xi kis'iìn kjoxkón nga nguixkón jè cho. K'oqá s'ín komà-ne nga kiskoönachan-la jñà xítä xi kiskoé chibä-la tikoä kítseèxkón isén xkósòn-la jè cho. Ingajò kinikatsjoöjiìn tíkòn ijìin ni'ín xi titjingga ñánda tití kó azufre. ²¹ Jñà xítä xi i'nga, jè kisik'en-ne jè kichä ndojò xi bitjo tso'ba jè xi týnakjá-la kohòyo. Ngats'ìì cho xi tjímajiìn isén, jñà kjòskìi-ne nga kiskine yijo-la xítä xi jye k'en.

20

Jè xi jngooò jmìi nò

¹ Kítseè jngoaá àkjale xi tñchrobájen-ne ngajmiì. 'Ya ibi ts'e nitjan jñò. Kjiya tsja jngoo na'ñó kichä cadena xi 'ñó je kji. ² Jè àkjale kitsobà'ñó jè ye jchínga xi tijè-ne xi 'mì Xítä Nejí kó xi Satanás. Jngoo jmìi nò tsibít'aà'ñó. ³ Kisikatjen-s'en ya nitjan jñò; tsibíchjøa'ñó-la jè xotjoä; ikjoàn

tsasíjna-lä sello mé-ne nga mì yá skíx'ä-ne jè xotjoä nítjan. Yaá tsasíjnahiya mé-ne nga mì tì kii komá skónachan-lä xítä isò'nde, skanda k'ë nga kjoehet'aà xi jngoo jmiì nò. Xi komá iskan tjájnda'ñó ijngoo k'a-ne nga komá kojmeéndeí chiba nachrjein isa.

⁴ Kijtseè íxile ts'e kjotíxoma; títsajnasòn jñà xítä xi kitjoé-lä kjotíxoma nga jñà kojindaàjiìn. Tikoä kijtseè inima-lä jñà xítä xi kitíis'iìn, nga koi kjoä-lä 'én kixi xi kitsjaà it'aà ts'e Jesús kó nga 'én-lä Nainá kiichjaya. Jñà xítä koi, mìkù kijtseèxkón jè cho je xi ch'o kji kó isén xkósòn-lä; tikoä mìkù kisit'aà chibä-lä itjòn tjen-lä kó tsja. Xítä koi, ijngoo k'a tsibítsajnakon; jngoo jmiì nò tsatíxoma kó Cristo.

⁵ Jñà xítä koi xi jaáya ítjòn-lä. Tænga jñà mik'en xi i'nga, skanda k'ëé jaáya-lä nga ijchò jngoo jmiì nò.

⁶ Mé ta ndaà-lä jñà xi koko-lä nga kjoááya ítjòn-lä; xítä koi, jyeé xítä-lä Nainá komá; jè kjoä biyaà xi ma-ne jò, nímé nga'ñó tjín-lä it'aà ts'e xítä koi; mì tì mé ma sìlkó-ne. Tà saá no'mii-lä Nainá komá kó ts'e Cristo. Jngoo jmiì nò kótigomakó.

⁷ K'ë nga kjoehet'aà xi jngoo jmiì nò, tjájnda'ñó ijngoo k'a-ne jè Satanás ya ñánda tíjnahiya nítjan jñò. ⁸ Kitjondejí-ne nga skónachan-lä xítä naxandá xi tjín nga tíjtsa isò'nde, jè Gog kó Magog. Kojíxkóya xítä mé-ne nga kojits'ia-ne kjojchán. Kjín jchán komá xítä, k'oqá ngaya-lä koni tsomì xi jncha indiì ndáchikon. ⁹ Chinchimasòn kóhokji isò'nde; chin-chandiì-lä nga jngoo itjandiì ñánda títsajna xítä-lä Nainá kó naxandá xi tsjakeè. Ikjoàn kisikasén ni'ín Nainá xi inchrobà-ne ngajmiì. Jngoo k'a tsaká kóhotjín. ¹⁰ Jè xítä neíxi kiskoònachan-lä xítä, kinikatjen-jiìn ya i'nde ñánda titjnga ni'ín kó azufre.

Jyeé ya títsajna jè cho je xi ch'o kji kó xi kiìchjaya 'én ndiso. Yaá siìkjeíñ kjo'in kó nàchrjein kó nítjen nítq kje-ne.

Jè íxile ts'e kjotíxoma xi chroba kji

¹¹ Kìjtseè jngooò íxile xi chroba kji kó 'ñó je kji nga ya tíjnasòn jngooò xi tíhotíxoma. Nga nguixkon jè xi tíjnasòn íxile, jngooò k'a kichijà nangui kó ngajmiù. Nitq ñánda-ne, mì tì kii k'ya-lä. ¹² Kìjtseè mik'en xi ixti kjoàn kó xi xítq jchínga kjoàn, 'ncha kixi nguixkon Nainá. Ikoàñ kitáx'a jñà libro [ñánda tjít'aà mé xi kis'iìn nga jngó jngó xital]; koa ijngooò libro kitáx'a ñánda tjít'aà ts'e kjoabinachon. Jñà mik'en, k'oqá s'ín kisindaàjìin-lä koni s'ín tjít'aà xojoñ ts'e libro, mé kjoaq xi kis'iìn. ¹³ Jè ndáchikon kitsjaà jñà mik'en xi ya k'en-jiìn. Jè kjoabiyaà kó i'nde kjo'in tikoqá kitsjaà mik'en xi ya títsajna. K'oqá s'ín kisindaàjìin-lä nga jngooò ijngooò xítq koni tjín kjoaq xi kis'iìn. ¹⁴⁻¹⁵ Jè kjoabiyaà kó i'nde kjo'in kinìkatsjoòjiìn ñánda titi ni'ín jngá. Ko jñà mik'en xi mìkiù tjít'aà 'ín-lä jè libro ts'e kjoabinachon, tikoqá yaá kinìkatsjoòjiìn ñánda titi ni'ín jngá. Jè xi ma-ne jò kjoabiyaà.

21

Ngajmiù xitse kó nangui xitse

¹ Kìjtseè jngoaá ngajmiù xitse kó nangui xitse. Jè ngajmiù xi kisijna ítjón kó nangui xi kisijna ítjón, jyeé kichijà; tikoqá kichijà jè ndáchikon. ² Tikoqá kìjtseè jè nàxandá tsjeè xi Jerusalén xitse 'mì, nga tinchrobájen ngajmiù nga nguixkon Nainá. K'oqá s'ín tíjnandaà koni jngooò chjoón xi ndaà bíndaà

yijo-lə̄ nga jye kixan-kə̄ x'jn-lə̄. ³ Ki'nchrè-lə̄ 'én xi 'ñó chjə̄, xi ngajmiì inchrobà-ne, xi tsò:

—Chítsejèn-là Ni'ya Tsjee-lə̄ Nainá, jyeé kòbitjoen; Nainá yaá kíjnakə̄ jñà xīta; xīta naxandá-lə̄ koma, nga jè sobà xi Nainá kitso-lə̄. ⁴ Jè sobà Nainá siixijno yije ndáxkə̄n; mì tì kiì s'e-ne kjoabiyaà; mì tì kiì s'e-ne kjoaba; mì tì kiì yá skindàya-ne; mì tì kiì s'e-ne xi ijòjno ijòt'aà yijo-lə̄, koi kjoa-lə̄ nga jye tsato kjoa jchínga.

⁵ Jè xi tíjnasòn íxile ts'e kjotíxoma, kitsò:

—Chítsejèn-lə̄, 'aán siixitseyá yije tsojmì xi tjín.

Ikjoàn kitsò-na:

—Chjí, xojon tit'eì jñà 'én koi; nga ngui k'oqá s'ín tjín nga kitasòn; ngui 'én kixi-né.

⁶ Ikjoàn kitsò-na:

—Jyeé tsitasòn yije. 'An-ná xi tijnä ítjoàn skanda tåts'en-lə̄ kjoa kó nga skanda fehet'aà-ne. 'An-ná xi tsibìts'iaa kə̄ xi sikjehet'aà-na kjoa. Ngats'iì xi xíndá-lə̄, 'aán tsjaà kjojtjò-lə̄ nandá xi tibitjo ya i'nde ñanda mìkiì xìya nandá mé-ne koma kíjnakon-ne inimä-lə̄ nítä kjé-ne. ⁷ Jñà xi siikijne, jñà skoé kjojtjò ngats'iì kjondaà koi. 'Aán kótijnakoqa nga Nainá kitso-na ko jñà, ixti-naá koma. ⁸ Tængä jñà xítä xi tsakjón, jñà xi mìkiì mokjeiín-lə̄, jñà xi 'ñó ch'o s'ín, jñà xi xítä sík'en, jñà xi kjoa chijngui s'ín, jñà xi xítä tj'e, jñà xi xkósòn beèxkón, ngats'iì xi 'én ndiso chjə̄, ján kixojìùn ñanda titì ni'ín jngä ko azufre; jè xi ma-ne jò kjoabiyaà.

Naxandá xitse xi 'mì Jerusalén

⁹ J'iikón jngoo-nä àkjale jñà xi itoò ma-ne, xi tikoä itoò chitsín tjín-lə̄, xi jncha kitseè xi itoò kjo'in xi fehet'aà-ne. Kitsò-na:

—Nchroboí, kokoò-lè jè xi koma chjoón-lä Orrè.

¹⁰ It'aà ts'e Inimä Tsjeè-lä Nainá, jè àkjale kiikö inimä-na jngoo nindoò xi je kji ko 'nga kji. Tsakó-na jè naxandá xi je kji, naxandá tsjeè Jerusalén nga tinchrobájen-ne ngajmii nga nguixkon Nainá. ¹¹ Jè naxandá tsjeè Jerusalén, oteé tsejèn xi kjoä ts'e kjoajeya-lä Nainá. K'oäá s'ín ote kji koni ndajo chjí xi 'ñó ndaà kjoàn, koni ndajo xi jaspe 'mì nga ote kji koni chitsín. ¹² Nga jngoo itjandiì, jè naxandá, chrjó ndajo tjíndiì-lä xi 'ñó je kji ko 'ñó 'nga kji. Tejò xotjoä tjín-lä. Nga jngoo ijngoo xotjoä, jngoo àkjale sínjajto. Tíkoá ya tjít'aà 'ín-lä nga tejò naxandá xi ya inchrobát'aà-ne ixti-lä Israel. ¹³ Ya kixi-lä ñanda bitjokàjiìn-ne ts'oí, jàñ xotjoä tjín-lä, ya kixi-lä ñanda kahatji-ne ts'oí, jàñ xotjoä tjín-lä. Ya norte, tíkoáá jàñ xotjoä tjín-lä, ya sur, tíkoáá jàñ xotjoä tjín-lä. ¹⁴ Jè chrjó ndajo xi tjíndiì-lä naxandá, tejò chrjó ndajo xi ya tjít'aà nga tejò 'ín-lä xítä xi tejò ma-ne xi it'aà ts'e Orrè kisixáya-lä.

¹⁵ Jè àkjale xi tichjako-na, jngoo kicha kjinaya tsja xi ngui oro xi koni kji yá xi ma machibä-ne. Jè kisikjeén nga ma kisichibä naxandá ko xotjoä-lä ko chrjó ndajo-la. ¹⁶ Jè naxandá k'oäá s'ín kijna nga ñijòn chrjangui tjín-lä. Koni kji ndojò, k'oäá ti kji tiyà-ne. Jè àkjale, k'ë nga kisichiba, jò jmii ko jò sìndo kilómetro tjín-lä. Ngásòn chibä tjín-lä nga ndojò ko nga tiyà ko nga 'nga. ¹⁷ Ikjoàn kisichibä jè chrjó ndajo. Jngoo sìndo ko ichán ñijòn xkó tsja tjín-lä xi chibä-la xítä xi tísikjeén jè àkjale, [jè xi ichán nanga tjín-ne].

¹⁸ Jè chrjó ndajo xi tjíndiì-lä naxandá, koií

tjíndaà-ne ndajo chjí xi 'mì jaspe. Ko jè naxàndá, ngui oro sobà-né. K'oqá s'in ote kji koni chitsín tsjeè. ¹⁹ Jñà tats'en chrjó xi tjíndaà-ne nga tichjoàndiì-lä naxàndá, ngui ndajo chjí yijàjno xi 'ñó ndaà kjoàn. Jè xi ítjòn, jè ndajo xi 'mì jaspe; xi ma-ne jò, ndajo xi 'mì zafiro; xi ma-ne jàñ, ndajo xi 'mì ágata; xi ma-ne ñijòn, ndajo xi 'mì esmeralda; ²⁰ xi ma-ne 'òn, ndajo xi 'mì ónica; xi ma-ne joòn, ndajo xi 'mì cornalina; xi ma-ne itoò, ndajo xi 'mì crisólito; xi ma-ne jiìn, ndajo xi 'mì berilo; xi ma-ne ñijaàn, ndajo xi 'mì topacio; xi ma-ne te, ndajo xi 'mì crisoprasa; xi ma-ne tejingoò, ndajo xi 'mì jacinto; xi ma-ne tejò, ndajo xi 'mì amatista. ²¹ Jñà xotjoä xi tejò ma-ne, tejò ndajo perla tjíndaà-ne. Nga jngoo ìjngoo xotjoä jngoo perla tjíndaà-ne. Ndiyá teè-lä naxàndá, ngui oro sobà-né koni chitsín xi ma chítsejèn-ya.

²² Ya ijiìn naxàndá, njingoò ingo kijtseè; nga jè sobà xi ma ingo-lä naxàndá, jè Nainá xi tjína ítjòn nga ta jè tajngoò-né xi 'ñó tse nga'ñó tjín-lä ko jè Orrè. ²³ Jè naxàndá, mìkiù mochjeén-lä jè ts'oí ko saá nga sihiseén-lä. Nga jè sobà kjoä isén-lä Nainá sihiseèn-lä; ko jè Orrè ma ni'ín-lä. ²⁴ Ngats'iì jñà xita naxàndá ts'e isò'nde kinchima iseén-né it'aà ts'e ni'ín-lä. Ko jñà xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde, kjiko kjoanchiná-lä nga ya siìngatsja. ²⁵ Jñà xotjoä-lä naxàndá, mìkiù sichjoàjto nga kjit'aà nachrjein; nga ya naxàndá, mìkiù kojñò. ²⁶ Ngats'iì naxàndá kjoiko ngats'iì kjoä nchíná-lä ko ngats'iì tsojmì xi 'ñó chjí-lä nga ya siìngatsja. ²⁷ Ya i'nde jè nimé kjoahas'en xi tjé kjoàn xi ch'o s'in ko xi kjoä ndiso. Tà jñà kjoahas'en xi tjít'aà 'ín-lä jè xojon-lä Orrè xi

ts'ē kjoəbinachon.

22

¹ Jè àkjale tsakó jngoo-na xajngá nandá xi kijna tsjeè tsjeè, jè nandá xi bítsajnakon-ná nita mé nachrjein-ne. Koas'ín tsjeè kji koni chitsín. Yaá tibitjo ñánda síjna íxile-la Nainá nga tíhotíxoma ko yaá tibitjo ñánda tíjna jè Orrè. ² Yaq jngoo osen ndiyá-la naxandá tífa nandá. Ko ya ngobà ngobà xajngá nandá, yaá síjna jè yá xi tsjá kjoəbinachon nita mé nachrjein-ne. Tejò k'a ojá-la toò nga jngoo nó. Jngoo jngoo k'a ojá-la toò nga ijngoo ijngoo sá. Jñà xka-la, k'oaqá s'ín mochjeén nga maxkiì-la naxandá ts'ē isò'nde. ³ Mì ti mé kjoq ch'o s'ē-ne xi mìkiì sasén-la Nainá. Yaá sasíjna jè íxile-la Nainá ko ts'ē Orrè nga kotixoma. Ko ngats'iì xitta chi'nda-la, yaá siixá-la. ⁴ Ngats'iì xi xitta-la ma, skoexkon-né kó kji isén-la Nainá; ko jè 'ín-la Nainá yaá sit'aa ijjòn tjen-la. ⁵ Ya inde jè, mì ti kojñò-ne. Jñà xitta xi ya títsajna, mì ti ni'ín kochjeén-la xi silhiseèn-la, tikoqá mì ti ts'oí kochjeén-la; nga jè sobá Na'en-ná xi Nainá silhiseèn-la. Jñà xitta kotixoma nita mé nachrjein-ne.

Jyeé nchrobá machrañà nga kjoíí ijngoo k'a Cristo

⁶ Jè àkjale kitsò-na:
—'Én koi, nguì k'oaqá s'ín tjín nga kitason; nguì 'én kixin-né. Jè Na'en-ná xi Nainá xi síkíchiya-la jñà xitta xi chjá ngajo-la, koií xá kisikasén-ne àkjale-la nga kókò-la xi chi'nda-la ma jñà kjoq xi ta nitoón okoma.

⁷ —Tiná'ya-ná. 'An, kjoíí nitoón ijngoo k'a.

Mé tà ndaà-lə jñà xi síkitasòn jñà 'én xi kitsjaà Nainá koni s'ín tichjə xojon jè.

⁸ 'An-ná xi 'mì-na Juan, 'aqán ki'nchrè koaq kijtseè kjoaq koi. K'e nga jye ki'nchrè koaq jye kijtseè, tsohósijna-xkó'nchi-niñiat'aà-lə jè àkjale xi tihokó-nä kjoaq koi, nga mejèn-na skoexkoán.

⁹ Tanya jè àkjale kitsò-nä:

—Kì k'oqá 'nì. Jè Nainá jchaxkoín. 'An, tikoáá chj'nda-lə Nainá ma, koni ngají, ko xítä xinguí xi chjá ngajo-lə Nainá, ko ngats'ií xítä xi síkitasòn 'én xi tjít'aà xojon jè.

¹⁰ K'oqá tís'ín kitsò-nä:

—Kì bijna'ma jñà 'én xi Nainá kitsjaà xi tjít'aà xojon jè, nga jyeé nchrobá machrañà nàchrjein nga kitasòn. ¹¹ Jñà xítä xi mitsà kixi títsajna nguixkòn Nainá nga ch'o s'ín, ta k'oqá s'ín katitsajna. Ko jñà xi tjín-la kjoakixi ko tsjeè títsajna nga nguixkòn Nainá, k'oqá tís'ín katásikitason xi kjoakixi ko kjoatsjeè.

¹² —Tiná'ya, 'an, kjoíi nitoón ijngoò k'a. Yaá kjojikoaa chjí-lə xi tsjaà-lə xítä koni s'ín kis'iín nga ijngoò ijngoò. ¹³ 'An-ná xi tijnä ítjoàn skanda tats'en-lə kjoaq ko skanda fehet'aà-ne. 'An-ná xi tsibits'iqa ko xi sikjehet'aà-na kjoaq. 'An-ná xi tijnä ítjoàn ko xi fehet'aà-ne.

¹⁴ Mé ta ndaà-lə jñà xítä xi [jní-lə Orrè] sítsjeè-ne nikje-lə mé-ne nga tjó'nde-lə nga skine toò-lə yá xi tsjá kjoabinachon, tikoaq koma kjoahas'en xotjoaq-lə jè naxandá. ¹⁵ Tanya nditsiaán kítsajna, ngats'ií jñà xítä xi ch'o s'ín, ko jñà xi xítä tj'e, ko jñà xi kjoaq chijngui s'ín, ko jñà xi xítä sík'en, ko jñà

xi xkósòn beèxkón kó ngats'iì xi tsjakeè kjoá ndiso
nga 'én ndiso chja.

¹⁶ —'An xi 'mì-na Jesús, 'aán kisikasén-nò
àkjale-ná nga tsjá-nò 'én it'aà ts'e kjoá koi, jñò xi
xítá naxandá-ná ma. 'An-ná jè jts'én xi itjot'aà-ne
tje-lá xítaxá ítjòn xi ki'mì David. 'An-ná ni'ñò tse xi
'ñó ote kji xi bitjokàtji k'e nga tajñòya.

¹⁷ Jè Iníma Tsjeeè-lá Nainá kó chjoón-lá Orrè,
tsò-né:

—Nchroboí [Na'én Jesús].

Jñà xi nchi'nchré, k'oqá tì kàtatsò:

—Nchroboí [Na'én Jesús].

Jñà xi xíndá-lá kó xi mejèn-lá nandá,
kàtjanchrobá, kàt'iì kjotjò nandá xi tsjá
kjoabinachon.

¹⁸ 'An, k'oqá xan-nò, ngats'ioò xi na'yà-lá jñà
'én xi kitsjaà Nainá xi tjít'aà xojon jè: Tsà yá xi
kiit'aàsòn kjoá xi tjít'aà xojon jè, Nainá k'oqá tís'in
tsjásòn-lá kjo'in koni s'ín tjít'aà xojon jè. ¹⁹ Tsà
yá xi kjoáxìn jngoo-lá 'én xi kitsjaà Nainá xi
tjít'aà xojon jè, Nainá, tikoá kjoáxìn kjondaà xi
tjínde-lá nga skine toò-lá yá xi tsjá kjoabinachon
kó mìkù tsjá'nde-lá nga ya kítsajna naxandá tsjeeè-lá
Nainá koni s'ín tjít'aà xojon jè.

²⁰ Jè xi bénormí kjoá koi, k'oqá tsò:

—Jon, kjoii nitoón ijngoo k'a.

K'oqá s'ín kàtama. ¡Nchroboí Na'én Jesús!

²¹ Kjondaà-lá Na'én-ná Jesucristo kàtìjnako-nó
ngats'ioò. K'oqá s'ín kàtama.

**'Én-la Nainá xi kjoa ts'e Jesucristo
New Testament in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl
Mazateco de S Jeronimo Teccoatl; maa
(MX:maa:Mazatec, San Jerónimo Tecóatl)**

copyright © 2013 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Mazateco, San Jerónimo Tecóatl [maa], Mexico

Copyright Information

© 2013,Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Mazatec, San Jerónimo Tecóatl

© 2013,Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-30

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files
dated 29 Jan 2022
9f778253-d34e-5037-af35-7bca16479aa0